

## INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020,

### **Poddziałanie 3.2.2: Kredyt na innowacje technologiczne**

#### **Konkurs nr 6 (rok 2019)**

Do prawidłowego wypełnienia wniosku o dofinansowanie niezbędna jest znajomość:

- Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (dalej 'Program' lub 'PO IR') zawierającego wykaz priorytetów i działań uzgodnionych z Komisją Europejską i stanowiących przedmiot interwencji funduszy strukturalnych,
- Szczegółowego opisu osi priorytetowych PO IR 2014-2020, stanowiącego jednocześnie podręcznik dla Wnioskodawców, w którym przedstawiono system wdrażania poszczególnych priorytetów i operacji,
- ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, (Dz. U. z 2019 r. Nr 1402, ze zm.) (dalej 'Ustawa'), zawierającej podstawowe wymogi dotyczące realizacji projektów wspieranych w ramach poddziałania,
- wytycznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, z późn. zm.), w tym m.in.:
  - Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020,
  - Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
  - Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020,
  - Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.
- niniejszej Instrukcji wypełnienia wniosku o dofinansowanie,
- Regulaminu konkursu w ramach poddziałania.

Wymienione wyżej dokumenty są dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju ([www.mr.gov.pl](http://www.mr.gov.pl)) lub Banku Gospodarstwa Krajowego ([www.bgk.pl](http://www.bgk.pl)).

Projekty realizowane w ramach poddziałania 3.2.2 muszą być zgodne z celami zawartymi w Programie, Szczegółowym opisie osi priorytetowych PO IR, Ustawie, Regulaminie konkursu oraz muszą być zgodne z regulacjami dotyczącymi funduszy UE.

Projekty zgłaszane w postaci wniosków o dofinansowanie poddawane będą analizie i ocenie zgodności z kryteriami wyboru projektów w ramach poddziałania, przyjętymi przez Komitet Monitorujący PO IR.

## Ogólne informacje o sposobie przygotowywania Wniosku o dofinansowanie

- a. Wszystkie pola formularza wniosku oraz załączników wypełnianych w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie wypełniane są przez wnioskodawcę zgodnie z niniejszą instrukcją oraz zaleceniami zawartymi w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie i Instrukcji do Generatora Wniosków o Dofinansowanie. W polach tekstowych należy umieścić treść o objętości nie większej niż limit dla danego pola. W polach wyboru należy wybrać wartość z rozwijalnej listy wyboru. Pola o określonym formacie danych (np. data, REGON, kwota) należy wypełniać wartościami w odpowiednim formacie.
- b. Generator Wniosków o Dofinansowanie umożliwia przeprowadzenie częściowej walidacji wprowadzanych danych, jednak ostatecznego potwierdzenia poprawności zawartych we wniosku o dofinansowanie informacji dokonuje wnioskodawca. W przypadku części pól Generator może przedstawiać Wnioskodawcy możliwe do wprowadzenia wartości, pozwalając jednak na ręczne wprowadzenie wartości przez niego oczekiwanych lub w przypadku innych pól może uniemożliwiać złożenie wniosku z wartościami przekraczającymi wartości dopuszczalne dla tych pól. Przykładowo, Wnioskodawca ma prawo wnioskować o niższą kwotę dofinansowania niż wynikająca bezpośrednio z poziomu wsparcia dla danego regionu, nie może jednak wnioskować o wartość przekraczającą ten poziom. Wnioskodawca składając wniosek podejmuje decyzje o tym, że wprowadzone do Wniosku o dofinansowanie dane uznaje za poprawne.
- c. Część pól w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie zawierających wartości stałe dla Poddziałania lub wartości wynikające z innych danych wprowadzonych przez wnioskodawcę, jest zablokowana do edycji. Wnioskodawca nie wypełnia tych pól.
- d. Projekt powinien zostać opisany przez wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie w sposób spójny i jednoznaczny, z wykorzystaniem wiarygodnych informacji i danych, pozwalający na dokonanie pełnej oceny projektu pod kątem spełniania wymogów dla inwestycji technologicznej, która umożliwi podjęcie decyzji w sprawie przyznania wsparcia. Za kompletność i jakość przedstawionych przez wnioskodawcę informacji, danych i dokumentów odpowiada wnioskodawca.
- e. Po wypełnieniu danych wniosku o dofinansowanie w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie oraz załączników wypełnianych w Generatorze, wnioskodawca łączy do Generatora skany pozostałych załączników (niewypełnianych w Generatorze).
- f. Poszczególne załączniki w wersji elektronicznej powinny być przygotowane w postaci oddzielnych plików w formacie .pdf zawierających zeskanowane wszystkie strony danego dokumentu. Dany załącznik powinien być przygotowany jako jeden plik. Oznacza to, że jeżeli załącznik składa się z kilku dokumentów, należy je zeskanować razem do jednego pliku i w takiej postaci umieścić w Generatorze. Biznesplan nie musi być dostarczany w postaci skanu – wystarczającym jest nieskanowany dokument .pdf (wygenerowany np. bezpośrednio z edytora tekstu).
- g. Po zweryfikowaniu poprawności wypełnienia wniosku i poprawności załączonych załączników, Wnioskodawca podejmuje decyzję o przekazaniu Wniosku do Instytucji Organizującej Konkurs (IOK, tj. BGK) poprzez wybór odpowiedniej funkcji w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie. Przekazanie musi nastąpić w terminie naboru określonym dla danego konkursu/rundy. Uzupełnianie lub poprawienie formularza wniosku i załączników po ich przekazaniu do IOK w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie nie jest możliwe (poza sytuacją, w której wnioskodawca zostanie wezwany w tym zakresie przez IOK).
- h. Po przekazaniu wniosku do IOK poprzez Generator Wniosków o Dofinansowanie, wnioskodawca za pośrednictwem Generatora Wniosków o Dofinansowanie generuje Oświadczenie o złożeniu wniosku w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie.
- i. Podpisane Oświadczenie o złożeniu wniosku w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie należy dostarczyć do IOK w terminie określonym w Regulaminie konkursu.
- j. Jako podpisanie dokumentu przez wnioskodawcę należy rozumieć złożenie podpisu przez osobę lub osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy zgodnie z zasadami reprezentacji (tj.

podpisany przez osobę/osoby wskazane do reprezentacji w dokumencie rejestrowym) lub przez notarialnie upoważnionego pełnomocnika w załączonym do wniosku pełnomocnictwie lub kopii tego pełnomocnictwa potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez osobę/osoby wskazane do reprezentacji wnioskodawcy w dokumencie rejestrowym). Poza podpisami osób reprezentujących wnioskodawcę w polu podpisu powinna być odcisnięta pieczęć firmowa wnioskodawcy, tj. podmiotu, w imieniu którego został podpisany wniosek. Podpisy powinny umożliwiać identyfikację podpisanych osób (tj. zawierać czytelne imię i nazwisko w pełnym brzmieniu lub ewentualnie podpisy powinny być opatrzone imiennymi pieczętkami osób podpisanych).

## **Szczegółowa instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie**

### **I. Informacje ogólne o projekcie**

#### **1. Tytuł projektu**

W polu należy podać pełny tytuł projektu.

Tytuł projektu powinien w jasny i nie budzący wątpliwości sposób oddawać sens przedsięwzięcia, które ma być zrealizowane w ramach projektu. Powinien być zrozumiały dla szerokiego grona odbiorców oraz składać się z maksymalnie 10 wyrazów.

Przy tworzeniu tytułu projektu należy mieć na względzie, że będzie on stale stosowany przez beneficjenta w jego działaniach związanych z realizacją projektu. Znajdzie się on m.in. na tablicach informacyjnych i pamiątkowych, którymi beneficjent będzie oznaczać miejsce realizacji inwestycji oraz na stronie internetowej beneficjenta. Tytuł będzie wykorzystywany również do działań informacyjnych prowadzonych przez IOK i inne instytucje uczestniczące w PO IR.

#### **2. Identyfikacja rodzaju interwencji**

Pola dotyczą określenia programu, osi priorytetowej, działania i poddziałania, w ramach którego składany jest wniosek o dofinansowanie. Pola wypełniane są automatycznie w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie danymi dotyczącymi poddziałania 3.2.2 PO IR.

### **II. Informacje o wnioskodawcy**

#### **3. Dane wnioskodawcy**

##### Nazwa wnioskodawcy:

Należy wpisać pełną nazwę przedsiębiorstwa wnioskodawcy zgodnie z brzmieniem w rejestrze, w którym wnioskodawca jest zarejestrowany (np. KRS, CEIDG).

##### Forma prawna, Forma własności:

Należy wskazać odpowiednią formę prawną i formę własności wnioskodawcy. Muszą być one zgodne ze stanem faktycznym i mieć potwierdzenie w dokumentacji rejestrowej na dzień składania wniosku.

##### NIP, REGON, KRS, Numer w innym rejestrze:

Należy wpisać Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP), numer w Rejestrze Gospodarki Narodowej (REGON) oraz numer w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) przedsiębiorstwa wnioskodawcy.

W przypadku spółki cywilnej pole KRS jest nieaktywne.

W razie konieczności wnioskodawca może podać numer w innym rejestrze niż KRS. W takim przypadku w treści pola Numer w innym rejestrze należy podać numer w danym rejestrze oraz

nazwę rejestru.

Imię i nazwisko wspólnika spółki, NIP wspólnika spółki, REGON wspólnika spółki:

W przypadku gdy wnioskodawcą jest spółka cywilna, w powyższych polach należy podać dane każdego ze wspólników spółki. Formularz umożliwia podanie danych kilku osób w zależności od liczby wspólników.

#### 4. Adres siedziby wnioskodawcy

Pola służą do podania adresu siedziby wnioskodawcy zgodnego z dokumentem rejestrowym (np. KRS, CEIDG) oraz ogólnych danych korespondencyjnych przedsiębiorstwa (nr telefonu, nr faksu, itp., adres e-mail). W przypadku braku numeru lokalu, pole dotyczące lokalu należy pozostawić puste.

Pole Adres strony internetowej wnioskodawca wypełnia, jeżeli posiada własną stronę internetową.

#### 5. Status wnioskodawcy

Przed ubieganiem się o dofinansowanie w ramach poddziałania 3.2.2 PO IR, wnioskodawca powinien określić swój status MŚP, tj. sprawdzić czy należy do sektora MŚP, a jeżeli tak to czy jego status odpowiada przedsiębiorstwu średniemu, małemu czy mikroprzedsiębiorstwu. Prawidłowe określenie statusu MŚP ma znaczenie z punktu widzenia możliwości przyznania dofinansowania oraz jego wysokości, gdyż poddziałanie 3.2.2 PO IR skierowane jest wyłącznie do przedsiębiorstw sektora MŚP, zaś poziom możliwego dofinansowania uzależniony jest od statusu MŚP wnioskodawcy.

Danymi stosowanymi do określenia statusu MŚP są skumulowane dane wnioskodawcy oraz wszystkich przedsiębiorstw partnerskich i powiązanych z nim. Przedsiębiorstwa, które są powiązane lub partnerskie z przedsiębiorstwami bezpośrednio powiązanymi lub partnerskimi z wnioskodawcą również się ujmuje w tych wyliczeniach według opisanych niżej zasad.

Zależności pomiędzy przedsiębiorstwami rozpatruje się nie tylko poprzez powiązania kapitałowe, lecz również poprzez powiązania osobowe, organizacyjne, rodzinne lub inne o nieformalnym charakterze, które mają wpływ na status MŚP wnioskodawcy.

Pomoc w ramach poddziałania 3.2.2 POIR Kredyt na innowacje technologiczne przeznaczona jest jedynie dla przedsiębiorstw z sektora MŚP, tj. przedsiębiorstw, które borykają się z trudnościami charakterystycznymi dla MŚP (np. dostęp do środków finansowych, dostęp do rynków zbytu itp.).

Określenie statusu MŚP wnioskodawcy ma więc szczególnie istotne znaczenie dla potwierdzenia możliwości uzyskania dofinansowania oraz ustalenia wysokości tego dofinansowania.

Wnioskodawca powinien określić swój status na dzień składania wniosku: czy jest mikroprzedsiębiorstwem, małym przedsiębiorstwem czy średnim przedsiębiorstwem. W celu określenia wielkości przedsiębiorstwa, należy stosować przepisy zawarte w Załączniku I do Rozporządzenia komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. *uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu* (w dalszej części określany jako „Załącznik I”).

Przy określaniu statusu MŚP oraz badaniu wpływu powiązań z innymi podmiotami na status MŚP można posłużyć się wyjaśnieniami zawartymi w wydanym w 2015 r. poradniku Komisji Europejskiej pt. „Poradnik dla użytkowników dotyczący definicji MŚP” (wersja polska dostępna m.in. na stronie internetowej [www.poir.gov.pl](http://www.poir.gov.pl); [https://www.poir.gov.pl/media/45485/Poradnik\\_dla\\_uzytkownikow\\_dot\\_definicji\\_MSP.pdf](https://www.poir.gov.pl/media/45485/Poradnik_dla_uzytkownikow_dot_definicji_MSP.pdf)).

Do określenia statusu MŚP wykorzystuje się następujące dane przedsiębiorstwa:

- wielkość zatrudnienia,
- dane finansowe (roczny obrót lub roczna suma bilansowa),

a także relacje z innymi przedsiębiorstwami.

Limity definiujące wielkość przedsiębiorstwa są przedstawione w tabeli poniżej.

Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba personelu	Roczny obrót		Roczna suma bilansowa
Mikro	< 10	≤ 2 mln euro	lub	≤ 2 mln euro
Małe	< 50	≤ 10 mln euro	lub	≤ 10 mln euro
Średnie	< 250	≤ 50 mln euro	lub	≤ 43 mln euro

#### **Uwaga dotycząca określania wielkości zatrudnienia:**

Należy pamiętać, że liczba personelu dotyczy osób zatrudnionych na pełnych etatach, w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowo i obejmuje:

- pracowników,
- osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego,
- właścicieli – kierowników (do tej kategorii zaliczamy osoby zatrudnione na podstawie kontraktów menadżerskich oraz właścicieli (np. udziałowców, akcjonariuszy) firmy, którzy angażują się w jakikolwiek sposób w zarządzanie przedsiębiorstwem, a nie tylko pobierają dywidendy z zysku),
- partnerów prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiących z niego korzyści finansowe; (do tej kategorii zaliczamy osoby, które, mając zarejestrowaną działalność gospodarczą, świadczą pracę na rzecz określonego podmiotu, obowiązki te są jednak wykonywane na podstawie umowy zlecenia, gdzie pracownik (przedsiębiorstwo przez niego zarejestrowane) jest zleceniobiorcą, natomiast pracodawca jest zleceniodawcą; w grupie tej mieszczą się również partnerzy spółki partnerskiej).

W skład personelu nie zalicza się praktykantów lub studentów odbywających szkolenie zawodowe lub praktykę na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym, nie wlicza się też okresu trwania urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego.

Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie rocznych jednostek roboczych (RJR). Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin oraz pracowników sezonowych jest ułamkiem RJR.

Określając przynależność przedsiębiorstwa do sektora MŚP należy pamiętać, że z praktyki decyzyjnej Komisji Europejskiej i orzecznictwa sądów unijnych wynika konieczność interpretowania definicji MŚP w sposób funkcjonalny i związany ściśle z ograniczeniami doświadczanymi przez MŚP (dostęp do informacji, kapitału, rynków oraz sieci dystrybucji, itp.). Wynika z tego, że określając RJR danego przedsiębiorstwa, należy mieć na uwadze aby metodologia jego wyliczenia pozwalała na odzwierciedlenie rzeczywistej pozycji przedsiębiorstwa na rynku, na którą składają się m.in. zaangażowane przez nie zasoby ludzkie. Należy mieć więc na uwadze, że pojęcie „pracownika” nie ogranicza się jedynie do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Przyjęcie takiego założenia mogłoby prowadzić do prób obejścia definicji MŚP w celu skorzystania z preferencji dostępnych dla przedsiębiorców należących do sektora MŚP. Zgodnie z uzyskaną przez IP opinią UOKiK, za członków personelu przedsiębiorstwa należących do kategorii osób pracujących dla przedsiębiorstwa, podlegających mu i uważanych za pracowników na mocy prawa krajowego, o których mowa w art. 5 lit. b *Załącznika I* należy uznać także osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych (np. umowa zlecenia, umowa o dzieło, umowa o świadczenie usług). Co prawda z tego rodzaju umów wynikają określone obowiązki, jednakże gdy praca wykonywana jest według zasad tworzących stosunek pracy, uważa się, iż osoba zatrudniona na podstawie takiej umowy jest pracownikiem w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks Pracy. Osoby takie należy zatem brać pod uwagę przy określaniu liczby zatrudnionych osób na potrzeby oceny statusu MŚP.

#### **Ustalenie rodzaju powiązań z innymi podmiotami**

Dla ustalenia statusu MŚP przedsiębiorstwa niezbędne jest również ustalenie, czy jest ono przedsiębiorstwem **samodzielnym**, **partnerskim** czy **powiązanym** z innymi podmiotami.

### **Przedsiębiorstwa samodzielne:**

Przedsiębiorstwo jest samodzielne jeżeli nie jest zakwalifikowane jako przedsiębiorstwo partnerskie, ani jako przedsiębiorstwo powiązane, tj.:

- jest przedsiębiorstwem w pełni samodzielnym, tj. nie posiada udziałów w innych przedsiębiorstwach, a inne przedsiębiorstwa nie posiadają w nim udziałów, albo
- posiada poniżej 25% kapitału lub głosów (w zależności od tego, która z tych wielkości jest większa) w jednym lub kilku innych przedsiębiorstwach i/lub inne przedsiębiorstwa posiadają poniżej 25% jego kapitału lub głosów (w zależności od tego, która z tych wielkości jest większa) w danym przedsiębiorstwie („inwestorzy”).

Jeżeli dane przedsiębiorstwo ma kilku „inwestorów”, z których każdy ma poniżej 25% kapitału lub głosów tego przedsiębiorstwa, to przedsiębiorstwo pozostaje samodzielnym wyłącznie wówczas, gdy ci inwestorzy nie są ze sobą powiązani. W przypadku gdy są oni podmiotami powiązanymi, to dalsze postępowanie zależy od przedstawionych poniżej sytuacji:

- jeżeli inwestorzy ci posiadają łącznie co najmniej 25% ale nie więcej niż 50%, dane przedsiębiorstwo należy uznać za partnerskie z nim i w efekcie dodać do danego przedsiębiorstwa odpowiedni procent danych każdego z nich;
- jeżeli inwestorzy ci posiadają łącznie więcej niż 50%, dane przedsiębiorstwo należy uznać za powiązanie z nim i w efekcie dodać do danego przedsiębiorstwa 100% danych każdego z nich.

Wyjątek od powyższej reguły: dane przedsiębiorstwo pozostaje samodzielnym w przypadku posiadania przez inwestorów 25% i więcej kapitału lub głosów wówczas, gdy tymi inwestorami są:

- publiczne korporacje inwestycyjne, spółki *venture capital*, osoby fizyczne lub grupy osób fizycznych prowadzące regularną działalność inwestycyjną w oparciu o *venture capital*, które inwestują kapitał własny w przedsiębiorstwa notowane na giełdzie, tzw. anioły biznesu, pod warunkiem że całkowita kwota inwestycji tych inwestorów w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1.250.000 EUR;
- uczelnie wyższe lub ośrodki badawcze nienastawione na zysk,;
- inwestorzy instytucjonalni, w tym fundusze rozwoju regionalnego,
- niezależne władze lokalne z rocznym budżetem poniżej 10 milionów EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000.

Zakłada się, że wpływ dominujący tych podmiotów nie istnieje, jeżeli inwestorzy wymienieni powyżej nie angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie danym przedsiębiorstwem, bez uszczerbku dla ich praw jako udziałowców/akcjonariuszy.

Jeżeli zatem przedsiębiorstwo jest – w rozumieniu przedstawionych wyżej zasad – niezależne, to do ustalenia jego statusu MŚP wykorzystujemy jedynie dane tego przedsiębiorstwa.

Przykład 1. Przedsiębiorstwo A posiada 15% udziałów w przedsiębiorstwie B, a przedsiębiorstwo C posiada 4% udziałów w przedsiębiorstwie A (oraz nie zachodzą inne przesłanki zależności).

W takim przypadku można uznać, że przedsiębiorstwo A jest niezależne. Do określenia jego statusu wystarczy dane przedsiębiorstwa A.

### **Przedsiębiorstwa partnerskie:**

"Przedsiębiorstwa partnerskie" oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa, które nie zostały zakwalifikowane jako przedsiębiorstwa powiązane i między którymi istnieją następujące związki: przedsiębiorstwo (przedsiębiorstwo wyższego szczebla) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązanym w rozumieniu ust. 3 Załącznika I, co najmniej 25% kapitału innego przedsiębiorstwa działającego na rynku niższego szczebla (przedsiębiorstwa niższego szczebla) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwo można uznać za partnerskie, jeśli:

- posiada 25% lub więcej kapitału lub głosów w innym przedsiębiorstwie, i/lub inne przedsiębiorstwo posiada 25% lub więcej kapitału lub głosów w tym przedsiębiorstwie (samodzielnie lub wspólnie z innymi podmiotami powiązаныmi – zob. wcześniejsza uwaga), ale nie jest przedsiębiorstwem powiązаныm z tymi przedsiębiorstwami (oznacza to między innymi, że głosy, jakie dane przedsiębiorstwo posiada w innym przedsiębiorstwie (lub odwrotnie) nie przekraczają 50% ogólnej sumy głosów).
- Przedsiębiorstwo oceniane i podmioty, z którymi pozostaje ono w relacji przedsiębiorstw partnerskich usytuowane są na poziomie rynków *upstream* lub *downstream*.

W przedstawionej wyżej sytuacji, ustalenie statusu MŚP wymaga dodania do danych badanego przedsiębiorstwa, danych przedsiębiorstwa partnerskiego w stopniu proporcjonalnym do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (zależnie od tego, która z tych wartości jest większa).

Przykład 2. Przedsiębiorstwo A posiada 30% udziałów w przedsiębiorstwie B (oraz przedsiębiorstwa nie są powiązane).

W takim przypadku, aby określić status MSP przedsiębiorstwa A należy do liczby personelu (w postaci rocznych jednostek roboczych – RJR) przedsiębiorstwa A dodać 30% RJR przedsiębiorstwa B oraz analogicznie postąpić z rocznym obrotem i roczną sumą bilansową.

Przykład 3. Przedsiębiorstwo A posiada 33% udziałów w przedsiębiorstwie B i 40% udziałów w przedsiębiorstwie C, natomiast przedsiębiorstwo D posiada 25% udziałów w przedsiębiorstwie A (oraz nie zachodzą inne przesłanki zależności, w szczególności żadne z przedsiębiorstw nie jest powiązane z innym). Wielkości zatrudnienia, rocznego obrotu i bilansu dla przedsiębiorstwa A obliczamy w tym przypadku następująco:

*100% danych przedsiębiorstwa A + 33% danych przedsiębiorstwa B + 40% danych przedsiębiorstwa C + 25% przedsiębiorstwa D.*

Przedsiębiorstwa w ogóle nie można uznać za MŚP jeżeli 25% lub więcej kapitału lub praw głosu kontroluje bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, jedna lub kilka jednostek publicznych.

#### **Przedsiębiorstwa powiązane:**

Dwa lub więcej przedsiębiorstw uznaje się za powiązane, jeżeli (art. 3 ust. 3 pkt a-d *Załącznika I*):

- przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka,
- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa,
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki,
- przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Za powiązane uznaje się przedsiębiorstwa, w przypadku gdy powiązanie zachodzi za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych. Za „rynek pokrewny” uważa się tutaj rynek *upstream/downstream* dla danego produktu lub usługi w stosunku do rynku właściwego.

Ponadto:

- w przypadku gdy przedsiębiorstwo powiązane jest partnerskie lub powiązane z innym przedsiębiorstwem, dane tego drugiego powinny być dodane do danych przedsiębiorstwa powiązanego.
- w przypadku gdy nasze przedsiębiorstwo partnerskie jest powiązane z innym

przedsiębiorstwem, dane tego drugiego powinny być dodane do danych naszego przedsiębiorstwa partnerskiego.

Typowym przykładem przedsiębiorstwa powiązanego jest spółka w pełni zależna.

Aby w przypadku opisanym powyżej ustalić status przedsiębiorstwa, do danych tego przedsiębiorstwa dodajemy 100% wartości zatrudnienia, obrotu lub bilansu tego przedsiębiorstwa, które w naszym ma większość głosów, lub 100% wartości zatrudnienia, obrotu lub bilansu tego przedsiębiorstwa, w którym przedsiębiorstwo ma większość głosów.

Przykład 4. Przedsiębiorstwo A posiada 51% udziałów w przedsiębiorstwie C i 100% udziałów w przedsiębiorstwie D, natomiast przedsiębiorstwo B posiada 60% udziałów w przedsiębiorstwie A. Dane do obliczeń pozwalających ustalić status przedsiębiorstwa A w zakresie zatrudnienia, obrotu lub sumy bilansowej ustalamy następująco:

100% danych przedsiębiorstwa A + 100% danych przedsiębiorstwa B + 100% danych przedsiębiorstwa C + 100% danych przedsiębiorstwa D.

Należy pamiętać, że w przypadku, gdy przedsiębiorstwo powiązane/partnerskie z określonym przedsiębiorstwem jest powiązane z innym przedsiębiorstwem, to dane dotyczące tego ostatniego przedsiębiorstwa należy doliczyć do danych przedsiębiorstwa powiązanego/partnerskiego z danym przedsiębiorstwem.

Przykład 5. Przedsiębiorstwo A posiada 40% udziałów w przedsiębiorstwie B i 40% udziałów w przedsiębiorstwie C. Przedsiębiorstwo B posiada 60% udziałów w przedsiębiorstwie D (przedsiębiorstwa są powiązane), zaś przedsiębiorstwo C posiada 30% udziałów w przedsiębiorstwie E (przedsiębiorstwa są partnerskie). Dane do obliczeń pozwalających ustalić status przedsiębiorstwa ustalamy następująco:

100% danych przedsiębiorstwa A + 40% danych przedsiębiorstwa C + 40% z następującej sumy (100% danych przedsiębiorstwa B + 100% danych przedsiębiorstwa D). Nie bierzemy pod uwagę danych przedsiębiorstwa E.

#### **Uwagi do określania rodzaju powiązań:**

W orzecznictwie europejskim znane są wyroki, w których zakwestionowana została przynależność danego przedsiębiorstwa do MŚP określona jedynie na podstawie spełnienia formalnych przesłanek. Zgodnie z ich treścią, definicja MŚP nie powinna być stosowana w sposób mechaniczny i formalistyczny ponieważ nie wszystkie przedsiębiorstwa, które odpowiadają pod względem formalnym definicji MŚP są w rzeczywistości MŚP. Przyznawanie zaś pomocy przedsiębiorstwom, które pomimo tego, iż spełniają formalne kryteria definicji MŚP, nie stoją w obliczu trudności charakterystycznych dla takich przedsiębiorstw, naruszałoby art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ponieważ pomoc taka groziłaby zakłóceniem konkurencji i tym samym mogłaby zmienić warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem w rozumieniu w/w Traktatu. Wskazuje się również na konieczność nie dopuszczania do obchodzenia definicji MŚP ze względu na aspekty czysto formalne. Orzecznictwo dotyczy również kwestii powiązań rodzinnych pomiędzy przedsiębiorstwami. Dlatego też określając powiązania pomiędzy podmiotami należy zwracać również uwagę na występowanie ewentualnych powiązań przez osoby fizyczne (w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą) lub grupę osób fizycznych (np. powiązania rodzinne) dotyczących:

- powiązań gospodarczych (stosunki handlowe – osiągnięcie obrotów ze sprzedaży w ramach podmiotów powiązanych przez osoby fizyczne lub grupy osób; relacje finansowe – istnienie wzajemnych relacji finansowych, wskazujących na możliwość wsparcia przedsiębiorstwa wnioskodawcy ze strony podmiotów powiązanych przez osoby fizyczne lub grupy osób fizycznych, takich jak pożyczki, poręczenia kredytów wspólne inwestycje majątkowe lub kapitałowe, umowy użyczenia, najmu lub dzierżawy, umowa franszyzy, itp.; wizerunek podmiotów – marka/nazwa podmiotu, logo podmiotu, adres strony www; wspólne występowanie na rynku – wspólni klienci, wspólni dostawcy, wspólni usługodawcy – np. usługi księgowo-reklamowe, prawnicze, informatyczne, wspólny zakres oferowanych produktów lub usług)



- powiązań organizacyjnych (np. małżonek/ka prowadzący działalność gospodarczą na tym samym rynku lub rynku pokrewnym).

Poniżej podano przykładowe wyroki lub decyzje KE, które często wymieniane są w literaturze przedmiotu:

- decyzja komisji z dnia 7 czerwca 2006 r. w sprawie C 8/2005 Nordbrandenburger UmesterungsWerke;
- wyrok Sądu I instancji z dnia 14 października 2004 r. w sprawie T-137/02 Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG przeciwko Komisji Europejskiej;
- wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-91/01 Republika Włoska przeciwko Komisji Europejskiej;
- wyrok WSA w Lublinie, III SA/Lu 75/12.

Określając status przedsiębiorstwa, w tym sposób i rodzaj ewentualnego powiązania (lub wskazując brak takiego powiązania) pomiędzy przedsiębiorstwem wnioskodawcy, a innymi podmiotami, a także określając wartości poszczególnych wskaźników branych pod uwagę przy ustalaniu statusu MŚP, wnioskodawca – jako najlepiej znający faktyczną sytuację swojego przedsiębiorstwa oraz podmiotów potencjalnie z nim powiązanych/partnerskich – bierze odpowiedzialność za ustalony przez siebie status MŚP oraz przedstawione informacje w tym zakresie.

#### Zmiana statusu MSP:

**Przedsiębiorstwo posiada dany status MŚP** jeśli w ciągu dwóch ostatnich lat obrachunkowych spełniało warunki dla danej kategorii przedsiębiorstwa. Jeżeli w dniu zamknięcia ksiąg rachunkowych dane przedsiębiorstwo stwierdza, że w skali rocznej przekroczyło pułapy zatrudnienia lub pułapy finansowe określone w art. 2 Załącznika I, lub spadło poniżej tych pułapów, uzyskanie lub utrata statusu średniego, małego lub mikroprzedsiębiorstwa następuje tylko wówczas, gdy zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch kolejnych okresów obrachunkowych.

W przypadku nowoutworzonych przedsiębiorstw, których księgi rachunkowe nie zostały jeszcze zatwierdzone, odpowiednie dane pochodzą z szacunków dokonanych w dobrej wierze w trakcie roku obrotowego (art. 4 ust. 3 Załącznika I). Z przedstawionego przepisu Załącznika wynika, że nowoutworzone przedsiębiorstwo nie może być automatycznie uznane za mikroprzedsiębiorstwo w przypadku gdy dotychczasowe dane przedsiębiorstwa, szacunki przyszłych danych lub rodzaj powiązań wskazują na inny status.

Przykład 6. Dane przedsiębiorstwa za rok X i za rok X+1 odpowiadały warunkom dla przedsiębiorstwa średniego. Przedsiębiorstwo w roku X+2 ma zatem status podmiotu średniego. Dane za rok X+2 odpowiadały warunkom dla przedsiębiorstwa małego. Przedsiębiorstwo otrzyma status podmiotu małego w roku X+4 jeśli dane za rok X+3 również spełnią warunki dla przedsiębiorstwa małego. Jeżeli jednak dane za rok X+3 powrócą do warunków dla podmiotu średniego, przedsiębiorstwo przez cały ten okres (łącznie z rokiem X+4) będzie miało niezmiennie status podmiotu średniego.

Zasada ta nie dotyczy sytuacji wynikających ze zmiany w strukturze właścicielskiej przedsiębiorstwa, np.:

- w przypadku gdy przedsiębiorstwo MSP zostanie przejęte przez inne przedsiębiorstwo MSP (w związku z czym podmioty te staną się przedsiębiorstwami powiązаныmi lub partnerskimi), skumulowane dane dla takiego przedsiębiorstwa należy wyliczać na podstawie danych obu podmiotów z dotychczasowych lat działalności; ewentualna zmiana statusu następuje już w momencie przejęcia;
- w szczególnym przypadku, gdy przedsiębiorstwo MSP stanie się powiązane z przedsiębiorstwem dużym, już od tego momentu traci ono status MSP.

We wspomnianym na wstępie przewodniku KE, znaleźć można dodatkowe przykłady ilustrujące

metodę oraz określania rodzaju powiązań oraz statusu przedsiębiorstwa.

Pomocą w określaniu statusu MŚP oraz wyliczaniu danych przedsiębiorstwa może być tzw. Kwalifikator MŚP znajdujący się na stronie polskiego ośrodka Enterprise Europe Network pod adresem <http://kwalifikator.een.org.pl>. Niezależnie od wyników wyliczeń powyższej aplikacji, Wnioskodawca powinien dokonać własnej analizy statusu MŚP opierając się m.in. na informacjach podanych wyżej.

W polu wielkość przedsiębiorstwa wnioskodawcy odpowiada statusowi należy podać określony przez siebie status MŚP, natomiast w polach wnioskodawca jest przedsiębiorstwem samodzielnym/niezależnym oraz wnioskodawca jest przedsiębiorstwem partnerskim/powiązany z innymi przedsiębiorstwami należy podać odpowiednie dane dotyczące wnioskodawcy.

UWAGA: Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie wnioskodawca będzie wezwany do złożenia Oświadczenia o spełnianiu kryteriów MŚP, którego wzór stanowi załącznik do Regulaminu Konkursu w celu weryfikacji statusu wnioskodawcy. W Oświadczeniu tym należy określić aktualny status MŚP, wskazać i opisać powiązania z innymi podmiotami oraz przedstawić dane służące do określenia statusu MŚP. Wnioskodawca może również zostać wezwany do przedstawienia dokumentów źródłowych potwierdzających zawarte w Oświadczeniu informacje. W przypadku gdy weryfikacja statusu MŚP wykaże, iż rzeczywisty status wnioskodawcy nie odpowiada statusowi podanemu przez wnioskodawcę, a w szczególności gdy rzeczywisty status nie będzie kwalifikował wnioskodawcy do sektora MŚP, IP może odmówić zawarcia z wnioskodawcą umowy o dofinansowanie.

## 6. Rodzaj działalności gospodarczej

W poszczególnych polach należy podać kod PKD przeważającej działalności wnioskodawcy. Podany kod musi figurować w aktualnym dokumencie rejestrowym wnioskodawcy w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Kod PKD powinien być podany zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.) i zawierać dział, grupę, klasę oraz podklasę.

W polu data rejestracji działalności wnioskodawcy należy wpisać: datę rejestracji działalności gospodarczej wnioskodawcy zgodnie z danymi w dokumentach rejestrowych. Wnioskodawca zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) podaje datę rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym. Wnioskodawca zarejestrowany w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) wpisuje datę rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej.

W kolejnym polu wnioskodawca przedstawia w zarysie historię i krótką charakterystykę działalności prowadzonej przez wnioskodawcę. Zakres informacji zawartych w tym punkcie powinien przede wszystkim obejmować: wiodący profil działalności (branża, specjalizacja); dotychczasowe źródła największych przychodów (rodzaj działalności, typ odbiorców/klientów); obszar funkcjonowania wnioskodawcy wraz z określeniem czy jego produkty i usługi były/ są przeznaczone na rynek lokalny, regionalny, krajowy, europejski, międzynarodowy (do jakich krajów); istniejące powiązania z innymi podmiotami na rynku (osobowe, finansowe, handlowe, itp.); obecna pozycja konkurencyjna na rynku produktów / usług, na którym działa wnioskodawca.

## 7. Członkostwo w Krajowym Klastrze Kluczowym

W ramach Poddziałania przewiduje się promowanie projektów, których wnioskodawcy są od co najmniej 6 miesięcy członkami Krajowych Kłastrów Kluczowych (KKK) o statusie nadanym przez Ministra Gospodarki/Ministra Rozwoju.

KKK to klastry o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej, wyłaniane w ramach Konkursu o status Krajowego Klastra Kluczowego organizowanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Informacje o konkursie dostępne są na stronie Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

Wnioskodawca, który jest członkiem KKK podaje w formularzu wniosku o dofinansowanie: nazwę Krajowego Klastra Kluczowego, oraz datę wstąpienia do Krajowego Klastra Kluczowego.

Dokumentem potwierdzającym powyższe informacje jest załączone do Wniosku o dofinansowanie oświadczenie wystawione przez koordynatora KKK, potwierdzające, że wnioskodawca należy do

tego KKK i wskazując datę, od której wnioskodawca jest członkiem KKK.

#### 8. Dane osoby upoważnionej przez wnioskodawcę do kontaktów

W tym punkcie podaje się imię i nazwisko osoby upoważnionej przez Wnioskodawcę do kontaktów roboczych dotyczących projektu.

Powinna to być osoba dysponująca pełną wiedzą na temat projektu, zarówno w kwestiach związanych z samym wnioskiem o dofinansowanie, jak i późniejszą realizacją projektu. Wskazywana osoba powinna posiadać umocowanie prawe w przedsiębiorstwie wnioskodawcy, tj. powinna być m.in. pracownikiem wnioskodawcy.

Pole Stanowisko służbowe dotyczy stanowiska zajmowanego w strukturze wewnętrznej wnioskodawcy.

Pola Numer telefonu służbowego oraz Adres służbowy e-mail są obowiązkowe.

Numer faksu oraz adres służbowy poczty elektronicznej mogą być wykorzystane na etapie oceny lub realizacji projektu. Obowiązkiem Wnioskodawcy jest zapewnienie i podanie prawidłowego adresu służbowego poczty elektronicznej.

### III. Informacje o projekcie

#### 9. Realizacja projektu

W dziale Główne miejsce realizacji projektu, należy określić miejsce lokalizacji projektu (tj. adres pod którym będzie realizowana inwestycja technologiczna).

W przypadku gdy charakter projektu wymaga instalowania/umieszczania zakupionych w ramach projektu maszyn i urządzeń w różnych miejscach prowadzonej działalności, należy uznać, że głównym miejscem realizacji projektu jest miejsce, w którym realizowana jest jego największa (wartościowo) lub najistotniejsza (z punktu celu projektu) część.

Główne miejsce realizacji projektu decyduje o przypisaniu projektu do dofinansowania w ramach alokacji właściwej dla woj. mazowieckiego albo alokacji pozostałych województw.

Pozostałe lokalizacje projektu podaje się w kolejnych (dodawanych przez wnioskodawcę) punktach w dziale Pozostałe miejsca realizacji projektu.

Przez lokalizację projektu należy rozumieć miejsce, w którym projekt będzie wdrażany, a więc gdzie prowadzone będą prace inwestycyjne i gdzie wytwarzane będą rezultaty projektu.

W przypadku projektów realizowanych w kilku miejscach objętych różnym pułapem dopuszczalnego wsparcia, maksymalną wysokością dopuszczalnej pomocy będzie pułap określony dla tego miejsca realizacji projektu, w którym jest on najniższy zgodnie z mapą pomocy regionalnej 2014-2020. Wysokość tej pomocy odnosić się będzie do całej inwestycji.

W sytuacji, gdy projekt będzie zlokalizowany na terenie całego kraju, należy – oprócz wskazania głównego miejsca realizacji projektu – zaznaczyć pole Projekt realizowany na terenie całego kraju. W takim przypadku dopuszczalna intensywność pomocy będzie liczona według najniższego dopuszczalnego pułapu pomocy zgodnie z mapą pomocy regionalnej.

Wnioskodawca planując realizację tej samej inwestycji w kilku lokalizacjach, tj. np.: wdrożenie tej samej technologii w kilku zakładach, powinien ująć je wszystkie w ramach jednego wniosku o dofinansowanie. Nie będzie możliwe uzyskanie dofinansowania na wdrożenie tej samej technologii w ramach kolejnych wniosków.

W polu Realizacja projektu wykracza poza terytorium RP wnioskodawca deklaruje, czy realizacja projektu wykracza poza terytorium RP. W ramach poddziałania 3.2.2 PO IR nie mogą być dofinansowane projekty, których realizacja wykracza poza terytorium RP.

#### 10. Klasyfikacja projektu

W poniższych punktach należy dokonać klasyfikacji projektu poprzez wskazanie Kodu

PKD działalności, której dotyczy projekt, Krajowej Inteligentnej Specjalizacji, słów kluczowych oraz Rodzaju działalności gospodarczej.

W Polu Kod PKD działalności, której dotyczy projekt należy podać numer kodu Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalności, który jest najbliższy zakresowi planowanemu do realizacji projektu. podany kod powinien występować w aktualnym dokumencie rejestrowym wnioskodawcy w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Pole to jest jednym z elementów identyfikacji kwalifikowalności projektu, tj. weryfikacji czy nie dotyczy on działalności wykluczonych ze wsparcia.

Jeżeli projekt dotyczy realizacji inwestycji w zakresie zbieżnym z tematyką Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (KIS), należy wskazać którego obszaru KIS projekt dotyczy.

W polach uzasadnienie wskazania branży i Uzasadnienie wskazania KIS należy przedstawić informacje wyjaśniające w jaki sposób projekt wpisuje się w daną branżę i KIS. Zawartość tych pól, łącznie z pozostałą treścią wniosku, będzie miała znaczenie dla oceny projektu w ramach kryterium „Przedmiotem projektu jest rozwiązanie wpisujące się w Krajowe Inteligentne Specjalizacje i/lub dotyczące branż wysokich lub średnio-wysokich technologii lub zaawansowanych technologicznie wiedzochłonnych usług, zgodnie z klasyfikacją Eurostat”), w sytuacji gdy wnioskodawca wskazał, że projekt dotyczy jednej z tych branż.

Należy wskazać słowa kluczowe lub frazy charakteryzujące projekt (maksymalnie 5), dotyczące wdrażanej technologii, branży, specyfiki projektu, rezultatów projektu.

W polu Rodzaj działalności gospodarczej należy wskazać odpowiedni rodzaj zgodny z zakresem planowanego do realizacji projektu.

#### **Dodatkowe informacje:**

Lista Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS) zawierająca informację na temat poszczególnych KIS stanowi załącznik do Regulaminu Konkursu. W konkursie obowiązuje lista aktualna na dzień ogłoszenia konkursu.

Informacje o branżach wysokich lub średnio-wysokich technologii lub zaawansowanych technologicznie wiedzochłonnych usług, zgodnie z klasyfikacją Eurostat zawarte są w opracowaniu „High-tech industry and knowledge-intensive services” (na stronie Eurostat pod adresem: [http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/htec\\_esms.htm](http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/htec_esms.htm)), zaś wykaz branż zawarty jest w załączniku nr 3 do tego dokumentu (na stronie Eurostat po adresem: [http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/htec\\_esms\\_an3.pdf](http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/htec_esms_an3.pdf)).

Zgodnie z treścią kryterium „Przedmiotem projektu jest rozwiązanie wpisujące się w Krajowe Inteligentne Specjalizacje i/lub dotyczące branż wysokich lub średnio-wysokich technologii lub zaawansowanych technologicznie wiedzochłonnych usług, zgodnie z klasyfikacją Eurostat”, wykaz branż obowiązujący w danym konkursie będzie przedstawiony w dokumentacji konkursowej. Poniżej przedstawiono listę branż według wersji dokumentu z dnia 4.01.2016 r. obowiązujący w bieżącym konkursie (w nawiasie podano oryginalne brzmienie z w/w dokumentu Eurostat):

<b>Branże wysokich technologii (High-technology) i średnio-wysokich technologii (Medium-high-technology):</b>	<b>Zaawansowane technologicznie wiedzochłonne usługi (High-tech Knowledge-intensive-services)</b>
21. produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>(manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations)</i>	59. działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych <i>(motion picture, video and television programme production, sound recording and music publish activities)</i>
26. produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>(manufacture of computer, electronic and optical products)</i>	60. nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych <i>(programming and broadcasting activities)</i>

20. produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>(manufacture of chemicals and chemical products)</i>	61. telekomunikacja <i>(telecommunications)</i>
27. produkcja urządzeń elektrycznych <i>(manufacture of electrical equipment)</i>	62. działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana <i>(computer programming, consultancy and related activities)</i>
28. produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>(manufacture of machinery and equipment n.e.c.)</i>	63. działalność usługowa w zakresie informacji <i>(Information service activities)</i>
29. produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>(manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers)</i>	72. badania naukowe i prace rozwojowe <i>(scientific research and development)</i>
30. produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>(manufacture of other transport Equipment)</i>	

Nie jest możliwe przyznanie pomocy w przypadku gdy projekt nie spełnia warunków udzielenia pomocy regionalnej lub rodzajów działalności wykluczonych z dofinansowania, w szczególności:

Zakres:	Podstawa*:
pomoc wspierająca działalność w sektorze hutnictwa żelaza i stali	Rozp. 651/2014; art. 13 pkt. a
pomoc wspierająca działalność w sektorze węglowym	Rozp. 651/2014; art. 13 pkt. a
pomoc wspierająca działalność w sektorze budownictwa okrętowego	Rozp. 651/2014; art. 13 pkt. a
pomoc wspierająca działalność w sektorze włókien syntetycznych	Rozp. 651/2014; art. 13 pkt. a
pomoc przeznaczona dla sektora transportu i na związaną z nim infrastrukturę	Rozp. 651/2014; art. 13 pkt. b
pomoc przeznaczona dla sektora wytwarzania i dystrybucji energii oraz na związaną z nim infrastrukturę	Rozp. 651/2014; art. 13 pkt. b
pomoc przyznawana w sektorze rybołówstwa i akwakultury, objętej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013	Rozp. 651/2014; art. 1 ust. 3 pkt. a
pomoc przyznawana w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych	Rozp. 651/2014; art. 1 ust. 3 pkt. b
pomoc przyznawana w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych w następujących przypadkach: - kiedy wysokość pomocy ustalana jest na podstawie ceny lub ilości takich produktów nabytych od producentów surowców lub wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorstwa objęte pomocą; - kiedy przyznanie pomocy zależy od faktu przekazania jej w części lub w całości producentom surowców  (W związku z tym, że w przypadku poddziałania 3.2.2 POIR nie występują powyższe przypadki, pomoc w powyższym zakresie jest dopuszczalna. Jeśli przedsiębiorca zajmuje się jednocześnie produkcją pierwotną produktów rolnych (tj. działalnością wykluczoną) oraz ich przetwarzaniem, obie działalności powinny być księgowo rozdzielone, aby zapewnić, że nie zostanie wsparta działalność wykluczona.)	Rozp. 651/2014; art. 1 ust. 3 pkt. c

pomoc przyznawana na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, a mianowicie pomoc bezpośrednio związana z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej	Rozp. 651/2014; art. 1 ust. 2 pkt. c
pomoc uwarunkowana pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy	Rozp. 651/2014; art. 1 ust. 2 pkt. d
pomoc państwa ułatwiająca zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla, objęta decyzją Rady nr 2010/787/UE	Rozp. 651/2014; art. 1 ust. 3 pkt. d
likwidacja lub budowa elektrowni jądrowych	Rozp. 1301/2013; art. 3 ust. 3 pkt. a
inwestycje na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z listy działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE	Rozp. 1301/2013; art. 3 ust. 3 pkt. b
wytwarzanie, przetwórstwo lub wprowadzanie do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych	Rozp. 1301/2013; art. 3 ust. 3 pkt. c
inwestycje w infrastrukturę portów lotniczych, chyba że są one związane z ochroną środowiska lub towarzyszą im inwestycje niezbędne do łagodzenia lub ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko	Rozp. 1301/2013; art. 3 ust. 3 pkt. d
<p>*Podstawa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozp. 651/2014: Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,</li> <li>- Rozp. 1301/2013: Rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu "Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006).</li> </ul>	

Przy określaniu branży wykluczonej z otrzymania pomocy poglądowo pomocny może być dokument pt. „Opracowanie MIR dotyczące rodzajów działalności gospodarczej wykluczonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie w ramach POIR, wynikających z zakazu udzielania pomocy publicznej w określonych sektorach działalności gospodarczej w ramach zidentyfikowanego rodzaju pomocy publicznej” dostępny m.in. na stronie internetowej [http://www.poir.gov.pl/media/7625/Opracowanie\\_PKD\\_wykluczone\\_POIR\\_Lipiec\\_2015.pdf](http://www.poir.gov.pl/media/7625/Opracowanie_PKD_wykluczone_POIR_Lipiec_2015.pdf).

## 11. Typ projektu

W polu Czy projekt stanowi „duży projekt inwestycyjny” w rozumieniu art. 2 pkt. 52 Rozporządzenia komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu? wnioskodawca oświadcza czy projekt stanowi „duży projekt inwestycyjny” w rozumieniu powyższego przepisu. W ramach Poddziałania 3.2.2 nie ma możliwości realizacji „dużych projektów”.

W ramach poddziałania 3.2.2 PO IR pomoc może być przyznana MŚP na realizację projektów związanych z inwestycją początkową. Projekt musi obejmować jedną z następujących form inwestycji początkowej:

- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu,
- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane ze zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu,
- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z dywersyfikacją produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie,

- inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu.

W polu Czy projekt dotyczy inwestycji początkowej zgodnie z rozporządzeniem KE (UE) 651/2014? należy wskazać czy projekt dotyczy inwestycji początkowej, a w kolejnych polach wskazać której formy inwestycji początkowej on dotyczy. W polu Uzasadnienie wyboru formy inwestycji początkowej wybór ten należy uzasadnić.

W związku z tym, że w przypadku ubiegania się o pomoc na dywersyfikację istniejącego zakładu, koszty kwalifikowalne muszą przekraczać o co najmniej 200% wartość księgową ponownie wykorzystywanych aktywów, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac.

W uzasadnieniu wskazanej formy inwestycji początkowej należy podać dane liczbowe i informacje niezbędne do zweryfikowania, czy powyższe warunki są spełnione.

## 12. Opis projektu

Opis przedstawiony w niniejszym punkcie powinien wskazywać w jaki sposób projekt jest zbieżny z zasadami realizacji projektów w ramach poddziałania 3.2.2 POIR *Kredyt na innowacje technologiczne*. Opis powinien również przedstawiać w sposób skrócony jakie główne działania w ramach projektu będą podjęte w ramach jego realizacji, które doprowadzą do wdrożenia technologii i uruchomieniu na jej podstawie wytwarzania towarów, procesów lub usług .

W punkcie należy przedstawić opis planowanego projektu według przedstawionych niżej wytycznych.

Należy pamiętać, że projekt realizowany w ramach poddziałania 3.2.2 PO IR dotyczyć powinien inwestycji technologicznej, tj. inwestycji polegającej na:

- a) zakupie nowej technologii, jej wdrożeniu oraz uruchomieniu na jej podstawie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych, w stosunku do dotychczas wytwarzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, towarów, procesów lub usług albo
- b) wdrożeniu własnej nowej technologii oraz uruchomieniu na jej podstawie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych, w stosunku do dotychczas wytwarzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, towarów, procesów lub usług.

(podstawa: art. 2 ust. 1 pkt. 4 Ustawy).

Ponieważ zgodnie z powyższymi przepisami Ustawy inwestycja technologiczna polega na wdrożeniu technologii, w momencie składania wniosku o dofinansowanie technologia ta powinna być już opracowana i gotowa do wdrożenia, a konkretne wydatki konieczne do jej wdrożenia powinny być możliwe do jednoznacznego wskazania. Do dofinansowania nie kwalifikują się takie projekty, które dotyczą technologii znajdujących się na etapie opracowywania, a więc jeszcze niegotowych do wdrożenia i jednoznacznego opisanie.

Opis powinien wskazywać, w jaki sposób projekt wpisuje się w określoną wyżej definicję inwestycji technologicznej. Ponadto opis musi zawierać informacje niezbędne do oceny projektu według kryteriów dla Poddziałania. W szczególności:

- Należy opisać cel projektu. Z opisu powinno m.in. wynikać czy projekt polega na wdrożeniu nowej technologii, a cały projekt przyczynia się do realizacji celu poddziałania 3.2.2 programu PO IR. W punkcie tym nie należy szczegółowo opisywać samej technologii. Opisowi technologii dedykowany jest oddzielny punkt Wniosku.
- Należy opisać w jaki sposób planowane jest wdrożenie technologii w ramach projektu. Należy m.in. przedstawić poszczególne działania przewidziane do wykonania w ramach projektu, które są niezbędne do wdrożenia technologii i uruchomienia wytwarzania rezultatów projektu.
- Z opisu powinno jasno wynikać czy ostatecznym celem projektu jest uruchomienie wytwarzania rezultatów projektu. Należy pamiętać, że efektem realizacji projektu bezpośrednio wynikającym z wdrożenia nowej technologii, musi być uzyskanie technicznej, prawnej i organizacyjnej zdolności do uzyskania wskaźników rezultatu, którymi powinny być nowe lub znacząco ulepszone, w stosunku do dotychczas wytwarzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

towary, procesy, usługi. Efekt ten musi być możliwy do jednoznacznej weryfikacji – jego potwierdzeniem mogą być faktury sprzedaży produktów powstałych w wyniku realizacji projektu i ewentualnie oficjalnej oferty beneficjenta zawierającej te produkty. Szerzej zostanie to wyjaśnione w rozdziale dotyczącym opisu rezultatów projektu. Ponieważ opisowi rezultatów dedykowany jest oddzielny punkt Wniosku, w niniejszym punkcie nie należy opisywać samych rezultatów projektu.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 3 ust. 4 Ustawy, kredyt technologiczny nie może być udzielany na zakup, leasing lub wynajem środka trwałego, w którym została wdrożona nowa technologia, będąca przedmiotem inwestycji technologicznej, finansowanej za pomocą kredytu technologicznego.

Oznacza to, że wdrożenie technologii w ramach projektu, polegać ma na takich działaniach przedsiębiorcy, w wyniku których pomysł stanowiący ideę opisaną we wniosku o dofinansowanie nowej technologii, zrealizowany zostanie poprzez stworzenie bazy technologicznej (np. linii lub ciągu technologicznego), w której technologia ta będzie mogła zostać w praktyce zastosowana, a w efekcie możliwa będzie produkcja towarów lub świadczenie usług bezpośrednio wynikających z wdrożenia tej technologii.

Należy tu odróżnić inwestycje polegające faktycznie na wdrażaniu technologii, od inwestycji polegających na zakupie i uruchomieniu gotowej linii technologicznej, w której opisywana we wniosku o dofinansowanie technologia jest już zawarta. W przypadku, gdy do realizacji danej technologii możliwe jest nabycie gotowej i dostępnej linii technologicznej, pracującej według tej technologii (tj. takiej, której sposób działania wprost wynika z opisu technologii objętej wnioskiem o dofinansowanie) nie można mówić, że technologię wdraża nabywca urządzenia, a więc również, że sam projekt polega na wdrożeniu technologii (art. 2 ust. 1 pkt 4 Ustawy). W takiej sytuacji wdrożenia technologii dokonał już producent urządzenia na etapie jego konstruowania, jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, a przedsiębiorca nie wdraża technologii, a jedynie ją stosuje, wykorzystując funkcjonalności dostępnej linii technologicznej.

Zgodnie z powyższymi wyjaśnieniami, w przypadku gdy podczas oceny projektu zostanie stwierdzone, że planowana do wdrożenia technologia jest już wdrożona w nabywanych środkach trwałych, projekt taki zostanie oceniony jako projekt, który de facto nie polega na wdrożeniu nowej technologii, gdyż w takim przypadku wdrożenia technologii dokonał producent środków trwałych (niezgodność z art. 3 ust. 4 Ustawy).

### 13. Krótki opis projektu (do celów publikacji)

W punkcie należy przedstawić krótki opis projektu. Opis może być wykorzystywany w materiałach informacyjnych m.in. Instytucji Zarządzającej (MR), Instytucji Pośredniczącej (BGK), w tym również w materiałach internetowych takich jak np. strona „Mapa Dotacji UE” ([www.mapadotacji.gov.pl](http://www.mapadotacji.gov.pl)). Wybrane opisy mogą być również przetłumaczone na języki obce do celów publikacji w międzynarodowych materiałach informacyjnych.

Tekst opisu powinien odpowiadać przede wszystkim na pytania:

- Jaki jest cel realizacji projektu?
- Co zostanie osiągnięte w wyniku realizacji projektu?

Opis powinien być napisany językiem prostym i zrozumiałym dla większości odbiorców.

Treść pola nie podlega ocenie na podstawie kryteriów wyboru.

### 14. Charakterystyka nowej technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu

W poniższych punktach należy przedstawić opis i cechy technologii, które pozwolą na jej ocenę podczas oceny projektu, a w szczególności potwierdzenie zgodności projektu i technologii z zasadami realizacji projektów w ramach poddziałania 3.2.2 POIR *Kredyt na innowacje technologiczne*. Dla właściwego wypełnienia poniższych punktów przydatne jest zapoznanie się z opisem kryteriów wyboru dla poddziałania, w szczególności kryterium „Zgodność technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu oraz przedmiotu projektu z wymogami dla poddziałania” oraz „Innowacyjność



*technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu” oraz z poniższymi wyjaśnieniami.*

Elementem realizacji projektów w poddziałaniu 3.2.2 PO IR jest wdrożenie nowej technologii. Pojęcie „nowej technologii” zostało na potrzeby poddziałania 3.2.2 zdefiniowane jako technologia w postaci prawa własności przemysłowej lub wyników prac rozwojowych lub wyników badań aplikacyjnych lub nieopatentowanej wiedzy technicznej, która umożliwi wytwarzanie nowych lub znacząco ulepszonych, w stosunku do dotychczas wytwarzanych na terytorium w Rzeczypospolitej Polskiej, towarów, procesów lub usług. W ramach projektu możliwe jest wdrożenie jednej nowej technologii.

W punkcie Nazwa technologii należy podać nazwę planowanej do wdrożenia technologii. Powinna ona odpowiadać nazwie wskazanej w odpowiednim dokumencie dotyczącym technologii (np. zgłoszeniu patentowym, patencie, itp.).

W punkcie Opis technologii należy opisać technologię oraz podać czynniki decydujące o jej zgodności z Ustawą. Opis musi charakteryzować technologię na tyle dokładnie, aby możliwa była jej ocena według kryteriów dla poddziałania dotyczących technologii (*Zgodność technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu oraz przedmiotu projektu z wymogami dla poddziałania; Innowacyjność technologii planowanej do wdrożenia w ramach projektu*).

Podczas oceny projektu punktowane będzie to:

- czy technologia wprowadza nowe korzystne rozwiązania, które nie były wcześniej dostępne w rozwiązaniach alternatywnych,
- czy technologia stanowi rozwinięcie znanych technologii wprowadza udoskonalenia wybranych charakterystyk znanych wcześniej rozwiązań, np. szybkości, wydajności.

Wnioskodawca przy opisywaniu technologii powinien przedstawić cechy, parametry lub funkcjonalności, które pozwolą dokonać jej porównania w stosunku do innych znanych rozwiązań.

W polu Postać technologii należy wskazać którą z postaci dopuszczonych Ustawą stanowi planowana do wdrożenia technologia, a w polu Uzasadnienie należy zamieścić informacje umożliwiające określenie postaci technologii oraz identyfikujące technologie (np. informacje o numerze patentu, numerze zgłoszenia patentowego, itp.; informacje o twórcach i właścicielu technologii; informacje o projekcie lub umowie, w ramach której powstała dana technologia, itp. – zob. dalsza część niniejszego punktu instrukcji).

W polu Źródło technologii należy określić czy technologia jest własna (tj. czy wnioskodawca ma aktualnie prawo do dysponowania nią) czy zostanie nabyta w ramach projektu. Technologię, która została przez wnioskodawcę nabyta przed złożeniem wniosku o dofinansowanie i aktualnie posiada on prawo do dysponowania nią, należy tutaj traktować jako technologię „własną”. W polu Uzasadnienie należy podać odpowiednie informacje uzasadniające wskazanie źródła technologii.

Szerszego omówienia wymaga pojęcie postaci nowej technologii. Zgodnie z powołanym wcześniej przepisem Ustawy, rodzaj kwalifikowanych w ramach poddziałania technologii ograniczony został do następujących rozwiązań:

- prawo własności przemysłowej;
- wyniki prac rozwojowych;
- wyniki badań aplikacyjnych;
- nieopatentowana wiedza techniczna.

Z zawartej w Ustawie definicji nowej technologii („*technologia w postaci...*”) wynika, że dla celów Poddziałania, powyższe szerokie pojęcia są ograniczone do rozwiązań stricte technologicznych. I tak, jako technologie w postaci prawa własności przemysłowej mogą zostać uznane rozwiązania w postaci patentu na wynalazek, wzoru użytkowego i topografii układów scalonych. Inne formy spośród określonych w ustawie z dn. 30 czerwca 2000 r. *Prawo własności przemysłowej* (np. znak towarowy, oznaczenie geograficzne) – z oczywistych powodów – nie mogą zostać uznane za technologie.

Badania aplikacyjne (występujące wcześniej jako „przemysłowe”) zdefiniowane są w ustawie z dnia 30 sierpnia 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* jako „*badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, nastawione na opracowywanie nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzanie do nich znaczących ulepszeń.*”.

Z kolei prace rozwojowe oznaczają – zgodnie z powyższą ustawą – „*nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności, w tym w zakresie narzędzi informatycznych lub oprogramowania, do planowania produkcji oraz projektowania i tworzenia zmienionych, ulepszonych lub nowych produktów, procesów lub usług, z wyłączeniem działalności obejmującej rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do nich, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.*”.

Kwalifikowalnymi dla Poddziałania wynikami prac rozwojowych i badań aplikacyjnych mogą być takie wyniki, które dotyczą technologii oraz wytwarzania towarów/usług. Mogą to być również wyniki prac prowadzonych przez jednostki naukowe (także na zlecenie wnioskodawcy).

W przypadku nieopatentowanej wiedzy technicznej (nwt) możliwe jest zakwalifikowanie jako technologii, takiej wiedzy technicznej, która:

- jest wynikiem opracowań własnych dysponenta (wnioskodawcy lub podmiotu, od którego nwt jest nabywana) i stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa, a tym samym nie jest wiedzą publicznie znaną (tj. stanowi technologiczne know-how); np.
  - pomimo posiadania zdolności patentowej (zdolności do objęcia ochroną wynikającą z ustawy *Prawo własności przemysłowej*), w wyniku decyzji dysponenta danego rozwiązania technicznego nie została zgłoszona do ochrony patentowej lecz została objęta tajemnicą przedsiębiorstwa;
  - nie posiada zdolności patentowej, ale jest przydatna do zastosowania w produkcji;

W obydwu przypadkach, podczas oceny wniosku będzie sprawdzany poziom innowacyjności rozwiązania.

- umożliwia wytwarzanie nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług;
- jest opisana i utrwalona w zamkniętej i spójnej formie, umożliwiającej bieżące ustalenie jej treści i weryfikację m.in. czy informacje w niej zawarte opisują proces technologiczny i czy umożliwią uruchomienie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług według tej technologii; informacje takie muszą być ustalone w dokumencie, który będzie mógł być poddany ewentualnej weryfikacji np. w trakcie oceny projektu lub podczas jego kontroli; nie można uznać za nwt, nigdzie nieopisanej wiedzy, a więc i nieistniejącej materialnie;
- w przypadku nabywania nwt w ramach projektu, może ona zostać nabyta jako wartość niematerialna i prawna (stosownie do treści art. 10 ust. 5 pkt 5 Ustawy), zaś potwierdzeniem jej nabycia musi być umowa kupna/sprzedaży;
- nabywana w ramach projektu technologia w postaci nwt będzie musiała stanowić aktywa przedsiębiorcy, podlegać amortyzacji i być wykorzystywana wyłącznie do celów inwestycji technologicznej; musi być ona również nabyta na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą (stosownie do treści art. 10 ust. 5 pkt 5 Ustawy); nabycie technologii nie wyklucza jednak konieczności posiadania dokumentacji technologii, o której była mowa wcześniej (sama umowa kupna/sprzedaży nie jest wystarczającym dowodem posiadania technologii i posiadania pełnej jej dokumentacji).

Rozwijając powyższe punkty należy zauważyć, że nieopatentowana wiedza techniczna rozumiana jako dobro niematerialne (wartość niematerialna i prawna) mające wartość majątkową, może być przedmiotem obrotu. W takiej sytuacji do jej transferu mają zastosowanie umowy, na podstawie których dokonywany jest transfer know-how. Należy pamiętać, iż musi to być transfer know-how w formie materialnej (np. dokumentacja techniczna, opis techniczny, plany, projekty, wzory, rysunki itp. wraz ze stosownym opisem ich wykorzystania do osiągnięcia założonego celu). W przeciwnym razie może pojawić się zarzut nienależytego utrwalenia i niewystarczającego zidentyfikowania nieopatentowanej wiedzy technicznej. Na gruncie prawa podatkowego najczęstszym problemem

przy rozliczaniu nabycia know-how jest właśnie jego właściwe opisanie. Wnioskodawcy nabywający technologie w postaci nieopatentowanej wiedzy technicznej, celem uniknięcia problemów powinni dysponować pełną dokumentacją zakupu i opisu know-how, bowiem ciężar udowodnienia, że know-how istnieje i zostało przekazane, spoczywa na nabywcy.

W praktyce należy odróżnić dwie sprawy: umowę, której przedmiotem jest know-how i udostępnienie know-how. Sam fakt zawarcia umowy nie przesądza o tym, że odbiorcy (stronie umowy) została udostępniona konkretna treść know-how. Z punktu widzenia udzielenia wsparcia istotne jest ustalenie: kto, kiedy, gdzie i komu oraz w jakiej formie i w jakim zakresie udostępnił nieopatentowaną wiedzę techniczną.

Za właściwie zidentyfikowane nowej technologii należy uznać:

- w przypadku prawa własności przemysłowej – dokumenty urzędowe potwierdzające fakt ochrony/zgłoszenia danego rozwiązania technologicznego opis tego rozwiązania; we wniosku o dofinansowanie należy podać (jako uzupełnienie opisu technologii) informacje o:
  - numerze urzędowym (np. nr patentu lub zgłoszenia patentowego);
  - nazwie zgłoszonego rozwiązania (np. nazwie wynalazku wymienionego w patencie lub zgłoszeniu);
  - twórcy i właścicielu praw;
  - dacie dokonania zgłoszenia lub ew. uzyskania praw.
- w przypadku wyników prac rozwojowych i wyników badań aplikacyjnych – dokumenty potwierdzające realizację prac (np. umowy wykonania prac rozwojowych, wynik prac w postaci opisu technologii); we wniosku o dofinansowanie należy podać (jako uzupełnienie opisu technologii) informacje o:
  - twórcy i właścicielu praw;
  - umowie na wykonanie prac rozwojowych lub badań aplikacyjnych (jeżeli była zawarta): data zawarcia i zakończenia, strony umowy;
  - dacie wykonania prac/badań.
- w przypadku nieopatentowanej wiedzy technicznej – informacje opisane lub utrwalone w zamkniętej i spójnej formie (zgodnie z wcześniejszym opisem); we wniosku o dofinansowanie należy podać (jako uzupełnienie opisu technologii) informacje o:
  - twórcy i właścicielu praw;
  - dacie opracowania technologii;
  - formie i sposobie przechowywania dokumentacji technologii.

Ocena kwalifikowalności technologii będących przedmiotem projektów wdrażanych w ramach poddziałania dokonywana będzie podczas oceny wniosków o dofinansowanie na podstawie zawartych w nich informacji. Odpowiedzialność za jakość informacji i kompletność opisu technologii ponosi wnioskodawca jako autor Wniosku o dofinansowanie.

**WAŻNE! Eksperti oceniający projekt będą mieli prawo do zażądania przedstawienia przez wnioskodawców dokumentów źródłowych dotyczących technologii, w tym dokumentów określonych wyżej.**

Podane wyżej informacje mogą być przedmiotem kontroli projektu m.in. na miejscu jego realizacji.

#### 15. Opis rezultatów projektu (nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług)

Niniejsze punkty służą do przedstawienia informacji o „Rezultatach projektu”.

**Jako rezultaty należy w poniższych punktach wskazywać jedynie towary, procesy lub usługi, które będą oferowane (będą przedmiotem sprzedaży) przez wnioskodawcę w wyniku realizacji projektu.** Powinny one spełniać m.in. następujące wymagania:

- Ich wytwarzanie powinno być wynikiem wdrożenia nowej technologii.
- Powinny być nowe lub znacząco ulepszone od towarów/procesów/usług dotychczas wytwarzanych na terytorium RP.

„Rezultatów projektu” nie należy mylić ze „wskaźnikami rezultatu”, którym przeznaczony jest inny punkt wniosku.

W poniższych punktach należy przedstawić opis i cechy rezultatów projektu, które pozwolą na ich ocenę podczas oceny projektu. Dla właściwego wypełnienia poniższych punktów przydatne jest zapoznanie się z opisem kryteriów wyboru dla poddziałania, w szczególności kryterium „*Nowość i potencjał rynkowy końcowego rezultatu projektu (towaru, procesu, usługi)*” oraz poniższymi wyjaśnieniami.

Szczegółowy opis rezultatów projektu jest niezbędny z punktu widzenia oceny ich zgodności z powyższymi celami dla Poddziałania ale ma również wpływ na możliwość przyznania odpowiedniej liczby punktów dla projektu.

Pojęcia „nowego” i „znacząco ulepszanego” (udoskonalonego) produktu (rezultatu) zostały scharakteryzowane w „Podręczniku Oslo” w następujący sposób:

*„Nowe produkty to wyroby lub usługi, które różnią się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczas wytwarzanych przez firmę. Pierwsze mikroprocesory i kamery cyfrowe to przykłady nowych produktów wykorzystujących nowe technologie. Pierwszy przenośny odtwarzacz MP3, który stanowił połączenie istniejących standardów oprogramowania z technologią miniaturyzacji dysków twardych, był nowym produktem stanowiącym kombinację istniejących technologii.”*

*„Znaczące udoskonalenia (significant improvements) istniejących produktów polegają na zmianach materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie tych produktów. Wprowadzenie systemu hamowania ABS, systemów nawigacji GPS czy innych udoskonaleń w ramach podzespołów samochodowych to przykłady innowacji w obrębie produktu, polegających na częściowych zmianach lub uzupełnianiu jednego z wielu zintegrowanych podzespołów technicznych. Zastosowanie „oddychających” tkanin w odzieży to przykład innowacji produktowej polegającej na wykorzystaniu nowych materiałów poprawiających działanie produktu.”*

Przy czym należy zwrócić uwagę, że w ramach poddziałania 3.2.2, za rezultat będący wynikiem inwestycji może być uznany tylko taki rezultat, który jest nowy lub znacząco ulepszony, w stosunku do dotychczas wytwarzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (a nie jedynie w odniesieniu np. do dotychczas wytwarzanych przez wnioskodawcę) i jest wynikiem wdrożenia przedstawionej we wniosku technologii.

Zgodnie z definicją innowacji określoną w Podręczniku OSLO, „*innowacja jest to wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem*”. Należy zauważyć, że art. 2 ust. 1 pkt 9 i 4 Ustawy, definiujące nową technologię i inwestycję technologiczną, ograniczają zakresy obu pojęć jedynie do takich technologii i inwestycji, których wynikiem jest uruchomienie wytwarzania towarów/usług będących rezultatem realizacji projektu. Zatem aby efekt wdrożenia technologii mógł być uznany za wynik inwestycji, musi być wytwarzany, a w konsekwencji powinien mieć postać materialną i identyfikowalną. Fakt uruchomienia wytwarzania tych towarów/usług (rezultatów inwestycji) musi być możliwy do jednoznacznej weryfikacji. Jego potwierdzeniem mogą być faktury sprzedaży rezultatów i ewentualnie oficjalna oferta przedsiębiorcy zawierająca te rezultaty.

W punkcie niniejszym należy opisać rezultaty projektu, które mają być wytwarzane w wyniku realizacji inwestycji. Należy pamiętać, że jako „towa” należy rozumieć przeznaczony do sprzedaży produkt gotowy, wytworzony przez beneficjenta w wyniku realizacji inwestycji. Analogicznie, „usługa” i „proces” stanowiące rezultat projektu powinny dotyczyć usługi/procesu uruchomionych w wyniku realizacji inwestycji i oferowanych na rynku przez beneficjenta.

Opis musi charakteryzować rezultaty na tyle dokładnie, aby możliwa była ich ocena według kryteriów dla poddziałania, w szczególności kryterium „*Nowość i potencjał rynkowy końcowego rezultatu projektu (towaru, procesu, usługi)*”. Podczas oceny projektu punktowane będą: nowość oraz potencjał rynkowy końcowych rezultatów. Przy opisywaniu rezultatów należy przedstawić ich cechy, parametry lub funkcjonalności, które pozwolą dokonać oceny w powyższych aspektach. W szczególności w opisie tym, cechy, parametry i funkcjonalności powinny zostać porównane do już

istniejących i oferowanych na rynku analogicznych *produktów*, ze wskazaniem które z nich i w jaki sposób świadczą o nowości, potencjale rynkowym i ewentualnej przełomowości rezultatów projektu.

Przedstawiając informacje dotyczące potencjału rynkowego planowanych do wytwarzania rezultatów, należy opierać się przede wszystkim na weryfikowalnych danych liczbowych, a w przypadku podawania informacji zewnętrznych – przedstawiać ich źródła. Ekspert oceniający dokonywać będzie oceny rezultatów nie tylko przez pryzmat informacji i danych przedstawionych przez wnioskodawcę, ale również dokonywać będzie ich weryfikacji na podstawie wiedzy branżowej.

Dodatkowo punktowane będą rezultaty, które mają charakter innowacji przełomowej, tzn. takiej, która – zgodnie z Podręcznikiem OSLO – wywiera znaczący wpływ na rynek oraz na działalność gospodarczą firm na tym rynku. Powyższe musi być uzasadnione w sposób niebudzący wątpliwości w oparciu o obiektywne dane. Uznanie przez eksperta oceniającego, iż dany rezultat nie spełnia wymogów dla podziałania, będzie go zobowiązywało do zweryfikowania zasadności i ewentualnego ograniczenia wydatków przewidzianych w ramach projektu.

W przypadku gdy projekt przewiduje wytwarzanie kilku rezultatów, należy je opisać w kolejnych dodawanych przez wnioskodawcę podpunktach. Ekspert oceniać będzie niezależnie każdy z rezultatów, zaś ocenę końcową stanowić będzie średnia arytmetyczna tych ocen (według zasad opisanych w kryteriach). Jeżeli planowane jest wytwarzanie kilku towarów, procesów, usług, należy zwrócić uwagę czy nie stanowią one kilku wariantów jednego towaru/procesu/usługi, które mogłyby zostać przedstawione jako rodzina danego rodzaju towaru/procesu/usługi o zbliżonych cechach zewnętrznych lub funkcjonalnych. W takim przypadku nie należy wskazywać oddzielnie każdego z wariantów towaru/procesu/usługi, jako niezależnych rezultatów projektu, lecz należy zaprezentować je, jako jeden rezultat z podaniem cech wspólnych i opisaniem planowanych różnic. W przypadku, gdy różnice pomiędzy towarami są znaczne (np. całkowicie odmienne towary o różnych funkcjach), należy je podawać jako oddzielne rezultaty projektu.

W punkcie tym nie należy opisywać innych efektów realizacji projektu niż towary/procesy/usługi, które mają być wytwarzane w wyniku wdrożenia nowej technologii w ramach projektu.

#### 16. Harmonogram rzeczowo-finansowy (HRF) oraz uzasadnienie wydatków projektu

Niniejszy punkt służy do przedstawienia informacji na temat poszczególnych wydatków planowanych do poniesienia w ramach projektu, przypisania ich do odpowiedniej kategorii wydatków oraz uzasadnienia konieczności ich poniesienia z punktu widzenia realizacji inwestycji technologicznej. Prawidłowe opisanie i uzasadnienie wydatków jest niezbędne dla możliwości oceny ich kwalifikowalności.

W polu Nazwa środka trwałego/wartości niematerialnej lub prawnej/innych wydatków związanych z realizacją projektu określa się nazwę danego wydatku. Powinna ona jasno precyzować rodzaj wydatku (np. rodzaj urządzenia) tak, aby możliwe było późniejsze powiązanie ponoszonych wydatków z zakresem harmonogramu. O ile nie jest to szczególnie uzasadnione, nie należy wpisywać konkretnych nazw/marek nabywanych urządzeń.

W polu Ilość należy podać liczbę (np. sztuk, m<sup>2</sup>) planowanych do nabycia wydatków danego typu, a w polu J.m. należy wprowadzić, przyjętą dla tego wydatku jednostkę miary.

Należy pamiętać, aby liczby realizowanych zadań były zgodne z wartościami odpowiednich wskaźników ujętych w punkcie „Skwantyfikowane wskaźniki realizacji celów projektu”.

Wartość wydatku podaje się w następujący sposób:

- a. Wszelkie kwoty podaje się w złotych w wartościach netto.
- b. Jeżeli nabywany sprzęt/usługi wykorzystywane będą jedynie w projekcie: Wartość netto – z uwzględnieniem planowanej do nabycia ilości – podaje się w polu Wydatki kwalifikowalne objęte wsparciem (zgodne z art. 10 ust. 5 Ustawy) lub Wydatki kwalifikowalne objęte wsparciem (zgodne z art. 10 ust. 6 Ustawy) – w zależności od rodzaju wydatku, zaś pole Wydatki niekwalifikowalne pozostawia się wypełnione wartością 0.

- c. Jeżeli nabywany sprzęt/usługi nie będzie wykorzystywany jedynie w projekcie: Wydatek należy podzielić na część kwalifikowalną (dotyczącą projektu) i niekwalifikowalną (nie dotyczącą projektu). Część kwalifikowalną podaje się w polu Wydatki kwalifikowalne objęte wsparciem (zgodne z art. 10 ust. 5 Ustawy) lub Wydatki kwalifikowalne objęte wsparciem (zgodne z art. 10 ust. 6 Ustawy), natomiast część niekwalifikowalną – w polu Wydatki niekwalifikowalne. Sposób podziału na obie części należy dodatkowo uzasadnić w polu Opis i uzasadnienie wydatku.
- d. Wartość w polu Kwota wydatków ogółem obliczana jest automatycznie na podstawie danych wprowadzonych w obu powyższych polach.

W polu Planowany termin realizacji - poniesienia wydatku (rok, kwartał) należy podać termin, w którym zostaną poniesione ostateczne wydatki związane realizacją danego zadania. Termin poniesienia wydatku odnosi się do konkretnego kwartału w danym roku. Zadania realizowane przez okres dłuższy niż jeden kwartał należy wykazywać w jednej pozycji tj. bez rozbitcia na poszczególne okresy ich realizacji.

W polu Kategoria wydatku (zgodnie z art. 10 ust. 5 i 6 Ustawy) należy wskazać – z rozwijalnej listy – kategorię wydatku, której dotyczy dane zadanie. Poniżej zostały przedstawione określone w Ustawie kategorie wydatków. Dana pozycja HRF musi dotyczyć dokładnie jednej kategorii wydatku.

Rodzaj wydatku	Wartość pola „Kategoria wydatku” w HRF	Kategoria wydatku (podstawa w Ustawie)	Poziom dofinansowania
zakup nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej (w tym zakup prawa użytkowania wieczystego)	„zakup nieruchomości (art. 10 ust. 5 pkt 1)”	art. 10 ust. 5 pkt 1*, **	zgodnie z mapą pomocy regionalnej
zakup, wytworzenie, a także koszty montażu i uruchomienia nowych środków trwałych innych niż określone w pkt 1, z wyłączeniem środków transportu nabywanych przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w sektorze transportu	„nowe środki trwałe (art. 10 ust. 5 pkt 2)”	art. 10 ust. 5 pkt 2***	
zakup używanych środków trwałych, a także koszty montażu i uruchomienia używanych środków trwałych innych niż określone w pkt 1, z wyłączeniem środków transportu nabywanych przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w sektorze transportu	„używane środki trwałe (art. 10 ust. 5 pkt 3)”	art. 10 ust. 5 pkt 3*	
zakup robót i materiałów budowlanych w celu budowy lub rozbudowy budynków, budowli lub ich części	„budowa lub rozbudowa budynków (art. 10 ust. 5 pkt 4)”	art. 10 ust. 5 pkt 4	
zakup wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz nieopatentowanej wiedzy technicznej	„wartości niematerialne i prawne (art. 10 ust. 5 pkt 5)”	art. 10 ust. 5 pkt 5*	
pokrycie kosztów związanych z najmem lub dzierżawą gruntów, budynków i budowli lub ich części, poniesionych do dnia zakończenia realizacji inwestycji technologicznej	„najem, dzierżawa gruntów, budynków (art. 10 ust. 5 pkt 6)”	art. 10 ust. 5 pkt 6*, **	
wydatki ponoszone na wykonane przez doradców zewnętrznych studia, ekspertyzy, koncepcje i projekty techniczne, niezbędne do wdrożenia nowej technologii w ramach inwestycji technologicznej	„studia, ekspertyzy, koncepcje i projekty techniczne (art. 10 ust. 6)”	art. 10 ust. 6	

\* Ustawa zawiera dodatkowe warunki kwalifikowalności wydatku.

**\*\*** Łączna wartość wydatków, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 6, nie może przekroczyć 10% łącznej wartości wydatków, o których mowa w ust. 5 i 6 (art. 10 ust.8 Ustawy).

**\*\*\*** Koszty osobowe ponoszone przez wnioskodawcę z tytułu wytworzenia środka trwałego mogą stanowić koszt kwalifikowany według zasad opisanych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności* na lata 2014-2020 (19.07.2017 r.), a w szczególności z zachowaniem przez Beneficjenta wymogów wskazanych w podrozdziale 6.15 *Wytycznych*. Konieczność poniesienia kosztów wytworzenia danego środka trwałego należy wskazać w polu Opis i uzasadnienie wydatku dla tego środka trwałego wraz z określeniem wartości tych kosztów oraz ich zakresu.

Niewłaściwe określenie kategorii wydatku może mieć wpływ na wartość przyznanej premii technologicznej oraz końcową ocenę wniosku o dofinansowanie.

Należy pamiętać, że kwalifikowalne w ramach projektu są jedynie te wydatki, które służą do realizacji inwestycji technologicznej i są ze sobą powiązane funkcjonalnie (art. 10 ust. 7 Ustawy). Oznacza to, że do dofinansowania możliwe są te wydatki, które w sposób oczywisty są niezbędne do wdrożenia danej technologii i uruchomienia na jej podstawie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług. Wydatki, których poniesienie nie wynika ze specyfiki technologii lub nie jest związane z procesem uruchomienia wytwarzania rezultatów (a więc są to wydatki, które nie służą realizacji inwestycji technologicznej), w tym np. wyposażenie biurowe, nie mogą być uznane za powiązane funkcjonalnie z pozostałymi wydatkami.

Przykładowo, nie może być uznany za kwalifikowalny zakup środków transportu do transportowania wyrobów końcowych, w przypadku gdy specyfika tych wyrobów nie wymaga stosowania szczególnych lub specjalnych środków transportu i może odbywać się przez ich odbiorców. Podobnie, zakwestionowany może zostać zakup urządzeń do pakowania wytwarzanych wyrobów w sytuacji, gdy konkretny sposób pakowania nie wynika ze specyfiki produktu lub np. szczególnych przepisów dotyczących danego rodzaju produktu. W takiej sytuacji nie jest możliwe powiązanie funkcjonalne procesu pakowania z procesem produkcji. W przypadku budowy budynku lub zakupu nieruchomości może to dotyczyć również pomieszczeń socjalnych, biurowych oraz prac związanych z infrastrukturą towarzyszącą, np. ogrodzenia, drogi, oświetlenie i zagospodarowanie terenu, monitoring. Nie jest również możliwe kwalifikowanie wydatków ponoszonych na opłaty administracyjne związane np. z uzyskaniem pozwolenia na budowę lub decyzji środowiskowej. Powyższe należy mieć na względzie przy określaniu wydatków projektu i wypełnianiu harmonogramu rzeczowo-finansowego.

Wydatki określone w art. 10 ust. 6 ustawy (wydatki ponoszone na wykonane przez doradców zewnętrznych studia, ekspertyzy, koncepcje i projekty techniczne, niezbędne do wdrożenia nowej technologii w ramach inwestycji technologicznej) dotyczyć mogą wydatków związanych bezpośrednio z realizacją inwestycji (wdrożeniem technologii i uruchomieniem wytwarzania towarów/procesów/usług będących wynikiem inwestycji). Nie jest więc możliwe uznanie za kwalifikowane wydatków innych, np. związanych z wprowadzeniem produktu do sprzedaży (np. uzyskanie certyfikatów).

Poniesienie każdego wydatku – w szczególności jego związek z projektem i technologią – powinno być uzasadnione w polu Opis i uzasadnienie wydatku. W polu tym należy podać ewentualne dodatkowe informacje opisujące dany wydatek (np. w przypadku gdy wnioskodawca uznał, że dany wydatek nie jest całkowicie przypisany do projektu, należy tutaj dodatkowo wskazać wyjaśnienie podziału wydatku na część kwalifikowalną i niekwalifikowalną). Przedstawione przez wnioskodawcę uzasadnienie każdego z wydatków będzie analizowane podczas oceny projektu. Stwierdzony podczas oceny brak związku danego wydatku z projektem, jak również uznanie podczas oceny, że dany wydatek nie będzie w całości wykorzystywany na cele projektu, skutkować może obniżeniem stopnia kwalifikowalności danego wydatku i przesunięciem zakwestionowanego wydatku lub jego części do wydatków niekwalifikowalnych. To z kolei prowadzić może do zmniejszenia wartości przyznanego dofinansowania w stosunku do wartości wnioskowanej. W przypadku, gdy wartość wydatków podlegających przesunięciu do wydatków niekwalifikowalnych przekroczy próg określony w Regulaminie konkursu, projekt zostanie odrzucony.

Jeżeli planowany do nabycia środków trwałe stanowi zestaw lub komplet urządzeń i tak zostało to

wskazane w polu J.m., należy obowiązkowo w polu Opis i uzasadnienie wydatku wyspecyfikować co zawiera ten zestaw lub komplet.

Należy pamiętać, że wydatki poniesione przez wnioskodawcę z naruszeniem ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. , poz. 1579), zwanej dalej „ustawą Pzp” mogą zostać uznane za niekwalifikowane w całości lub w części, w zależności od wagi tego naruszenia.

Wnioskodawca jest zobowiązany do zawierania umów z wykonawcami dla zadań objętych projektem zgodnie z przepisami ustawy Pzp, w przypadku gdy wymóg jej stosowania wynika z tej ustawy.

Wnioskodawca zawierający z wykonawcami umowy, do których nie ma zastosowania ustawa Pzp, zobowiązany jest zawierać umowy, z uwzględnieniem wymogów określonych w umowie o dofinansowanie i Regulaminie Konkursu.

Prosimy o zapoznanie się z Poradnikiem: „Zamówienia udzielane w ramach projektów. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014–2020”, aktualnie dostępnym na stronie: <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/news/1000002>.

Wnioskodawca jest zobowiązany dokonywać zakupów z uwzględnieniem Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz zapisami Regulaminu Konkursu i Umowy o dofinansowanie.

Dokumentacja związana z wyborem ofert może być przedmiotem kontroli IP oraz innych instytucji.

#### 17. Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi Unii Europejskiej wymienionymi w art. 7 i 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013

Niniejsze punkty służą do wyjaśnienia czy projekt będzie zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz czy ma pozytywny wpływ na środowisko, tj. czy będzie zgodny z zasadami horyzontalnymi Unii Europejskiej wymienionymi w art. 7 i 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, późn. zm.).

Spełnianie obu wymogów z art. 7 i 8 rozporządzenia jest niezbędne do zakwalifikowania projektu do dofinansowania.

Poniżej przedstawiono informacje na temat obu powyższych wymogów rozporządzenia:

- Artykuł 7 rozporządzenia 1303/2013:

„Promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji”

Państwa członkowskie i Komisja zapewniają uwzględnianie i propagowanie równości mężczyzn i kobiet oraz punktu widzenia płci w trakcie przygotowywania i wdrażania programów, w tym w odniesieniu do monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji.

Państwa członkowskie i Komisja podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkim formom dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowania i wdrażania programów.

W procesie przygotowywania i wdrażania programów należy w szczególności wziąć pod uwagę zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Sposób zapewnienia zgodności realizacji projektów z powyższymi zasadami opisuje szczegółowo dokument MIR pt. *Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym*



*dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.*

**Uwaga: Zgodnie z Wytocznymi Ministra Inwestycji i Rozwoju z 5 kwietnia 2018 r. w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn, wszystkie projekty muszą mieć pozytywny wpływ na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji.**

**Zasada równości szans i niedyskryminacji** oznacza umożliwienie wszystkim osobom – bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną – sprawiedliwego, pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach.

W polu Uzasadnienie pozytywnego wpływu projektu na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami należy uzasadnić, dlaczego zdaniem Wnioskodawcy projekt będzie miał pozytywny wpływ na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności, o której mowa w art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, wskazując konkretne działania realizowane w ramach projektu, potwierdzające pozytywny wpływ projektu na realizację tej zasady. Należy pamiętać, że projekt nie może przyczynić się do dyskryminacji ze względu na wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną. W zakresie dostępności produktów dla osób z niepełnosprawnościami uzasadnienie winno być ogólne z odniesieniem do szczegółowych informacji podawanych w dalszej części wniosku.

W polu Dostępność produktów projektu dla osób z niepełnosprawnościami (przedstawienie pozytywnych i neutralnych produktów projektu; wskazanie charakteru (pozytywny/neutralny); uzasadnienie) należy wskazać i uzasadnić, w jaki sposób poszczególne „produkty projektu” będą dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.

Należy pamiętać, że „produktami projektu” nie są tylko wytwarzane w wyniku realizacji projektu, rezultaty projektu wymienione w punkcie 15 wniosku o dofinansowanie, ale również nabywane w ramach projektu środki trwałe, wartości niematerialne i prawne czy wybudowane obiekty budowlane.

W polu powyższym należy wskazać nazwy „produktów projektu”, które wnioskodawca uznaje za produkty dostępne dla niepełnosprawnych. Do każdego produktu należy wskazać uzasadnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, tzn. opisać, w jaki sposób produkt będzie dostosowany, aby zapewnić dostęp i możliwość korzystania z niego przez osoby z niepełnosprawnościami. W przypadku, gdy dany produkt nie ma wpływu na zasadę dostępności, należy wskazać, że będzie on „neutralny” i uzasadnić neutralność produktu. Neutralność może wynikać np. z faktu, że sam produkt jest bezobsługowy lub kwestia dostępności nie dotyczy danego produktu, bo korzystanie z niego wymaga specjalnych uprawnień. Uzasadniając dostępność lub neutralność produktu projektu dla osób niepełnosprawnych należy uwzględnić takie elementy jak specyfika produktu projektu oraz odbiorca produktu projektu (wnioskodawca/użytkownik zewnętrzny).

Uwaga: Należy pamiętać, iż założenie, że do projektu nie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnością lub że nie zgłoszą się osoby z konkretnym rodzajem lub stopniem niepełnosprawności jest dyskryminujące. Aż 12% społeczeństwa to osoby z niepełnosprawnością, więc statystycznie, co dziesiąta osoba będzie miała trudności z użytkowaniem produktów, jeśli nie będą one zaprojektowane w odpowiedni sposób.

Wnioskodawca powinien przeprowadzić analizę produktów projektu w zakresie zapewnienia ich dostępności (tj. wnioskodawca powinien określić, jakie produkty i w jaki sposób można dostosować do potrzeb osób z niepełnosprawnościami).

Dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania. Zgodnie z Wytocznymi koncepcja uniwersalnego projektowania oparta jest na ośmiu regułach:

- 1) równe szanse dla wszystkich,

- 2) elastyczność w użytkowaniu,
- 3) prostota i intuicyjność w użyciu,
- 4) postrzegalność informacji,
- 5) tolerancja na błędy,
- 6) niewielki wysiłek fizyczny podczas użytkowania,
- 7) rozmiar i przestrzeń wystarczające do użytkowania,
- 8) percepcja równości.

Koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie co najmniej [standardów dostępności](#), stanowiących załącznik do Wytycznych. Standardy dotyczą takich obszarów jak cyfryzacja, transport, architektura, edukacja, szkolenia, informacja i promocja. Użyteczność i zasadność stosowania poszczególnych standardów zależy od charakteru projektu, jednak każdy wnioskodawca w szczególności:

- w podejmowanych w ramach realizacji projektu działaniach informacyjno-promocyjnych powinien zastosować standard informacyjno-promocyjny,
- tworząc wszelkie dokumenty elektroniczne w ramach projektu powinien zastosować standard cyfrowy
- budując lub przebudowując obiekty architektoniczne (hale produkcyjne, biura, parkingi itd.) powinien zastosować standard architektoniczny.

Należy pamiętać o tym, że produkty, które są w projekcie, powinny być tak zaprojektowane, aby korzystanie z nich było możliwe przez różne osoby. Przeprowadzając analizę produktów projektu można skorzystać z poniższych pytań:

- Czy informacje o projekcie na mojej stronie internetowej są czytelne dla każdego i czy są przygotowane zgodnie ze standardem WCAG 2.01?
- Czy pamiętam o przygotowaniu informacji o projekcie w różnych kanałach informacyjnych np. ulotki, plakaty, nagrane w polskim języku migowym?
- Czy z mojego produktu lub usługi będą mogły w pełni skorzystać osoby:
  - niewidome,
  - niedowidzące,
  - głuche,
  - słabosłyszące,
  - poruszające się na wózku inwalidzkim
  - chodzące o lasce lub kuli,
  - osoby z niepełnosprawnością intelektualną?
- Czy produkty są zaprojektowane zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania?
- Czy pamiętam o opisaniu dostępności biura tj. informacji o szerokości drzwi, usytuowaniu biura w budynku, w jaki sposób do niego trafić?

Dostępność dla osób niepełnosprawnych będzie zapewniona w szczególności, jeśli produkt projektu nie będzie zawierał elementów/cech stanowiących bariery w jego użytkowaniu dla osób z niepełnosprawnościami. W określeniu dostępności produktu projektu dla osób z niepełnosprawnościami można np. wskazać (jeśli dotyczy), że produkt projektu będzie dostępny dla wszystkich użytkowników bez względu na ich sprawność bez konieczności jego specjalnego przystosowania dla osób z niepełnosprawnościami oraz uzasadnić powyższe twierdzenie.

Jeśli przeprowadzona analiza projektu wskazuje, że dany produkt nie będzie dostępny, to należy przeanalizować, co trzeba zrobić, aby zapewnić chociaż częściową jego dostępność.

W przypadku, gdy produkty projektu mają neutralny wpływ na realizację zasady dostępności, wnioskodawca powinien zadeklarować, że inne obszary związane z procesem realizacji projektu będą uwzględniały zasadę dostępności np.: jeżeli w wyniku realizacji projektu powstanie neutralny produkt o nowej udoskonalonej recepturze, wnioskodawca może zapewnić dostępność opakowania dla tego produktu (wypukły nadruk, większa czcionka).

Aby projekt mógł zostać uznany za mający pozytywny wpływ na realizację zasady równości szans

i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, musi być dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W polu Wpływ projektu na realizację zasady równości szans kobiet i mężczyzn należy zaznaczyć, czy projekt będzie miał neutralny czy pozytywny wpływ na realizację zasady równości szans kobiet i mężczyzn, zaś w polu Uzasadnienie, należy opisać konkretne działania realizowane w ramach projektu potwierdzające wybraną opcję.

Zgodnie z ww. Wytycznymi zasada równości szans kobiet i mężczyzn ma prowadzić do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogą korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.

Więcej na temat dostępności produktów projektu dla osób z niepełnosprawnościami oraz na temat realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn znajduje się w podręczniku *Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami* dostępnym na stronie [www.power.gov.pl](http://www.power.gov.pl) link bezpośredni do publikacji: [www.power.gov.pl/media/24334/wersja\\_interaktywna.pdf](http://www.power.gov.pl/media/24334/wersja_interaktywna.pdf).

- Artykuł 8 rozporządzenia 1303/2013:

„Zrównoważony rozwój”

Cele EFSI są osiągane w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz unijnym wspieraniem celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”.

Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby wymogi ochrony środowiska, efektywnego gospodarowania zasobami, dostosowanie do zmian klimatu i łagodzenie jej skutków, różnorodność biologiczna, odporność na klęski żywiołowe oraz zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem były promowane podczas przygotowywania i wdrażania umów partnerstwa i programów. Państwa członkowskie dostarczają informacje na temat wsparcia celów dotyczących zmian klimatu z wykorzystaniem metodyki opartej na kategoriach interwencji, obszarach docelowych lub środkach, stosownie dla każdego funduszu.

Pozytywny wpływ na środowisko zostanie uznany jeśli zostanie spełniony (i uzasadniony) co najmniej jeden z poniższych aspektów środowiskowych:

- A. W wyniku realizacji projektu powstanie produkt oznaczający się wydłużonym cyklem życia poprzez jego opłacalną naprawę lub możliwość wielokrotnego użycia.
- B. W wyniku realizacji projektu powstanie produkt, który po zakończeniu cyklu życia będzie mógł być częściowo przetworzony.
- C. W wyniku realizacji projektu zostanie zredukowana ilość odpadów lub część odpadów powstających podczas produkcji będzie mogła być przetworzona.
- D. W wyniku realizacji projektu ograniczone zostanie zużycie energii i/lub surowców wykorzystywanych w procesie produkcyjnym.
- E. W wyniku realizacji projektu powstanie produkt/usługa, którego funkcja będzie miała bezpośredni pozytywny związek z ochroną środowiska (np. ograniczenia zużycia energii elektrycznej/wody, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, ograniczenia zużycia substancji szkodliwych dla środowiska).
- F. Projekt odznacza się wysoką środowiskową wartością dodaną, rozumianą jako ograniczenie obciążenia środowiska lub pozytywne oddziaływanie na nie, w tym: usuwanie, zapobieganie, łagodzenie, zanieczyszczeń uwolnionych do środowiska, naprawę szkód ekologicznych lub korzystanie z zasobów naturalnych w bardziej efektywny i zrównoważony sposób.
- G. Realizacja projektu przewiduje powstanie dodatkowych efektów prośrodowiskowych, nieujętych wyżej (w takim przypadku należy przedstawić co najmniej dwa takie efekty).

Ocena tego czy projekt ma pozytywny wpływ na środowisko dokonywana jest przede wszystkim na podstawie treści zawartej w polach uzasadnienie w punktach wniosku odpowiadających wskazanym przez Wnioskodawcę aspektom środowiskowym, w których należy uzasadnić wybór aspektów oraz wskazać odpowiadające im wskaźniki. Należy zwrócić uwagę, że w przypadku gdy projekt nie wpisuje się w aspekty środowiskowe A-F, muszą zostać spełnione co najmniej dwa efekty prośrodowiskowe zgodnie z punktem G. Efekty te muszą zostać opisane w polu uzasadnienie. **UWAGA!** Warunkiem uznania, że projekt ma pozytywny wpływ na środowisko jest również odzwierciedlenie wskazanych przez wnioskodawcę aspektów środowiskowych projektu we wskaźnikach realizacji projektu w części wniosku „Skwantyfikowane wskaźniki realizacji celów projektu” – zgodnie z opisem zawartym w Instrukcji dotyczącym tej części wniosku.

W przypadku gdy podczas oceny nie zostanie stwierdzony pozytywny wpływ projektu na realizację zasady zrównoważonego rozwoju i/lub nie zostaną poprawnie opisane wskaźniki odnoszące się do wybranych przez wnioskodawcę aspektów środowiskowych, kryterium *Projekt ma pozytywny wpływ na realizację zasady zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013* nie zostanie spełnione. W przypadku stwierdzenia podczas oceny, że projekt ma negatywny wpływ na środowisko (również w aspektach innych niż wymienione wyżej), pozytywny wpływ na środowisko całego projektu nie będzie mógł być uznany.

Ocena ww. kryterium środowiskowego dokonywana jest na podstawie treści wniosku o dofinansowanie oraz treści formularza „Analiza zgodności projektu z polityką ochrony środowiska – wybrane zagadnienia”.

#### 18. Stan przygotowań do realizacji inwestycji

W punkcie tym podaje się informacje o stanie przygotowań projektu, w tym o posiadanych zasobach technicznych i kadrowych. Należy także wymienić wszystkie niezbędne i wymagane do realizacji inwestycji pozwolenia, licencje, koncesje, itp.

Sposób wypełniania części 18:

1. Jeśli inwestycja wymaga jakichkolwiek pozwoleń, licencji, koncesji, itp., a wnioskodawca wszystkie tego typu dokumenty już posiada, w polu Czy wnioskodawca posiada wszystkie niezbędne do realizacji inwestycji pozwolenia, licencje, koncesje należy zaznaczyć „TAK”. W kolejnych polach należy wskazać wszystkie wymagane dokumenty.
2. Jeśli inwestycja wymaga jakichkolwiek pozwoleń, licencji, koncesji, itp., a wnioskodawca części z nich jeszcze nie posiada, należy w polu Czy wnioskodawca posiada wszystkie niezbędne do realizacji inwestycji pozwolenia, licencje, koncesje zaznaczyć „NIE”. W kolejnych polach należy wskazać wszystkie wymagane dokumenty.

Brak dokumentu nie stanowi o dyskwalifikacji projektu, z zastrzeżeniem, iż w przypadku uzyskania dofinansowania wymagane dokumenty muszą zostać przedłożone wraz z pierwszym wnioskiem o płatność pośrednią lub wnioskiem o płatność końcową. Wyjątkiem jest tutaj prawomocne zezwolenie na inwestycję (decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwolenie na budowę – o ile dotyczy), które – o ile wyrazi na to zgodę IP – powinno zostać dostarczone dodatkowo nie później niż w terminie 10 miesięcy od dnia doręczenia pisemnej informacji o zatwierdzeniu projektu do dofinansowania. Szczegółowe zasady dostarczania dokumentów określone są m.in. w Regulaminie konkursu oraz umowie o dofinansowanie.

3. Jeśli inwestycja nie wymaga żadnych pozwoleń, licencji, koncesji, itp., należy w polu Czy wnioskodawca posiada wszystkie niezbędne do realizacji inwestycji pozwolenia, licencje, koncesje zaznaczyć „Realizacja inwestycji nie wymaga żadnych pozwoleń, licencji, koncesji, itp.”. Taka treść zostanie umieszczona w polach wyjaśnień dot. dokumentów. W tej sytuacji żaden z punktów TAK/NIE w polu Czy wnioskodawca posiada wszystkie niezbędne do realizacji inwestycji pozwolenia, licencje, koncesje nie zostanie zaznaczony.

W przypadku 1 i 2:

- a. Jeżeli inwestycja wymaga któregoś z dokumentów wymienionych domyślnie we wzorze formularza wniosku o dofinansowanie („pozwolenie na budowę”, „prawomocna decyzja

środowiskowa”), a wnioskodawca tego dokumentu jeszcze nie posiada, należy w polu Czy wnioskodawca posiada dokument przy tym dokumencie wskazać „NIE” oraz w kolejnych polach podać informacje na jego temat, w tym informację o planowanej dacie uzyskania dokumentu w polu Planowana data uzyskania dokumentu. W polu Wyjaśnienia należy wyjaśnić na jakim etapie znajdują się czynności związane z uzyskaniem danego dokumentu.

- b. Jeżeli inwestycja wymaga któregoś z dokumentów wymienionych we wzorze formularza wniosku o dofinansowanie, a wnioskodawca już go posiada, należy w polu Czy wnioskodawca posiada dokument przy tym dokumencie wskazać „TAK” oraz w kolejnych polach podać informacje na jego temat. Pole Planowana data uzyskania dokumentu nie ma w tym przypadku zastosowania.
- c. Jeżeli inwestycja nie wymaga któregoś z wymienionych we wzorze dokumentów, należy w polu Czy wnioskodawca posiada dokument przy tym dokumencie wprowadzić wartość „Nie dotyczy”. Pozostałe pola dotyczące tego dokumentu nie są wypełniane przez wnioskodawcę. Wnioskodawca nie jest uprawniony do usuwania domyślnych elementów punktu nawet jeżeli nie dotyczą one bezpośrednio inwestycji.
- d. Jeżeli inwestycja wymaga innego dokumentu niż wymienione we wzorze formularza wniosku, należy dla tego dokumentu dodać kolejną pozycję do listy dokumentów, określić rodzaj dokumentu, a pozostałe pola wypełnić analogicznie jak w przypadku punktów a i b.

W przypadku nr 3 wskazanym wyżej pozostałe pola dotyczące dokumentów nie są wypełniane przez wnioskodawcę.

W polu Informacja o posiadanych zasobach technicznych i kadrowych wnioskodawcy przeznaczonych do realizacji projektu należy opisać posiadane zasoby techniczne niezbędne do realizacji projektu: środki trwałe, w tym nieruchomości oraz inne. W przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada własnych zasobów, a planuje korzystanie z zasobów nie będących w jego posiadaniu, należy również opisać te zasoby oraz wskazać podstawy do ich wykorzystania (np. umowa z innym podmiotem). Należy wskazać na jakim etapie realizacji projektu zostaną one wykorzystane oraz w jakim zakresie. Należy opisać posiadane zasoby kadrowe oraz doświadczenie kadry w realizacji projektów z obszaru zbieżnego z zakresem poddziałania 3.2.2. W przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada dostatecznych zasobów ludzkich niezbędnych do realizacji projektu i zamierza korzystać z usług zewnętrznych, należy opisać zasoby oraz doświadczenie wykonawcy/wykonawców. Należy również opisać inne niezbędne zasoby do realizacji projektu i na jakim etapie realizacji projektu zostaną wykorzystane.

Opisy zawarte w niniejszym punkcie wniosku powinny umożliwić ocenę projektu w kryterium „Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie, a projekt jest właściwie przygotowany do realizacji”.

## 19. Okres realizacji projektu

W punkcie należy podać początkową i końcową datę okresu realizacji projektu. O ile daty te nie ulegną zmianie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, zostaną one ujęte w umowie o dofinansowanie jako okres kwalifikowalności wydatków, o którym mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*.

Najważniejsze informacje:

1. Rozpoczęcie realizacji projektu (planowane i faktyczne) nie może nastąpić wcześniej niż w dniu następującym po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie do BGK poprzez Generator Wniosków o Dofinansowanie.
2. Faktyczne rozpoczęcie realizacji projektu nie może nastąpić przed rozpoczęciem okresu kwalifikowalności wydatków, określonym w punkcie 1.

Za rozpoczęcie projektu uważa się w szczególności:

- a. rozpoczęcie robót budowlanych związanych z projektem, w szczególności może być uznane za rozpoczęcie realizacji projektu, fizyczne rozpoczęcie robót budowlanych zmierzające bezpośrednio do realizacji inwestycji, w tym: podpisanie umowy z

wykonawcą, wytyczenie geodezyjne projektów w terenie (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu); zagospodarowanie terenu budowy (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu); wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu); wykonanie niwelacji terenu (wykonanie samodzielnie lub zlecone podmiotowi zewnętrznemu), ogrodzenie terenu budowy i postawienie tablic informacyjnych, wpłata zaliczki lub zadatku;

- b. pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń, w tym podpisanie umowy z wykonawcą, dostawa towaru lub wykonanie usługi albo wpłata zaliczki lub zadatku; możliwe jest jednak wszczęcie i przeprowadzenie procedury zamówienia publicznego (jeśli dotyczy) jednak nie jest możliwe zawarcie umowy z wykonawcą (zob. jednak wyjaśnienie dot. umowy warunkowej poniżej);
- c. inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, np.:
  - i. zaciągnięcie pierwszego zobowiązania wnioskodawcy do zamówienia towarów, usług związanych z realizacją projektu, przy czym zamówienia na usługi szkoleniowe, prawnicze i doradcze (nie związane ściśle z projektem, a dotyczące jedynie przygotowania do jego realizacji) nie będą stanowiły rozpoczęcia realizacji projektu;
  - ii. podpisanie umowy z dostawcą lub wykonawcą usług;
  - iii. dostawa towaru lub wykonanie usługi;
  - iv. rozpoczęcie świadczenia usługi;
  - v. wpłata zaliczki lub zadatku na dostawę towaru lub wykonanie usługi;
  - vi. rozpoczęcie wytwarzania towaru/procesu/usługi, który ma być rezultatem projektu.

Za rozpoczęcie projektu nie uznaje się następujących działań wnioskodawcy:

- a. sporządzenie studium wykonalności, biznes planu, dokumentacji technicznej;
  - b. zakup gruntu (nieruchomości niezabudowanej) pod teren inwestycji;
  - c. przygotowanie dokumentacji do uzyskania pozwolenia na budowę oraz uzyskanie pozwolenia na budowę lub innego pozwolenia zezwalającego na realizację inwestycji;
  - d. przygotowanie dokumentacji do uzyskania decyzji środowiskowej (oceny oddziaływania na środowisko) oraz uzyskanie tej decyzji;
  - e. analizy przygotowawcze (techniczne, finansowe, ekonomiczne);
  - f. usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji;
  - g. przygotowanie dokumentacji przetargowej;
  - h. przygotowanie dokumentacji architektonicznej i planowania zieleni;
  - i. wystosowanie zapytania ofertowego lub złożenie oferty przez dostawcę/wykonawcę;
  - j. uzyskanie wstępnego orzeczenia rzeczownika patentowego o zdolności patentowej wynalazku lub zdolności ochronnej wzoru użytkowego;
  - k. dokonanie rezerwacji miejsca wystawowego na targach, opłaty rejestracyjnej za udział w targach oraz wpisu do katalogu targowego;
  - l. zawarcie umowy warunkowej, tj. takiej, której realizacja nastąpi w przypadku udzielenia wnioskodawcy dofinansowania lub podpisanie listu intencyjnego z wykonawcą.
3. W przypadku podmiotów zobowiązanych do ponoszenia wydatków na podstawie regulacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, wszczęcie postępowania i wyłonienie wykonawcy nie stanowi rozpoczęcia projektu, pod warunkiem, że wnioskodawca w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie zastrzegł możliwość unieważnienia postępowania w przypadku nieprzyznania mu środków pochodzących z budżetu UE, zgodnie z art. 93 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych.

4. W przypadku rozpoczęcia realizacji projektu przed rozpoczęciem okresu kwalifikowalności wydatków, dofinansowanie wnioskodawcy nie przysługuje, gdyż uznaje się, że projekt nie spełnia kryterium *Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie, a projekt jest właściwie przygotowany do realizacji* – pkt E. (nie spełnienie „efektu zachęty”)
5. Termin zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków nie może być późniejszy niż 31.12.2023 r. W związku z tym, że jest to termin rozliczenia projektu, który następuje po weryfikacji wniosku o płatność końcową, Wnioskodawca powinien przewidzieć termin zakończenia projektu, tj. złożenie wniosku o płatność końcową, wcześniejszy niż powyższa data, umożliwiającą weryfikację wniosku o płatność. Jako datę zakończenia projektu sugeruje się termin nie późniejszy niż czerwiec 2023 r. Należy mieć na uwadze, że ostateczny czas oceny wniosku o płatność zależy może od kompletności wniosku i zakresu niezbędnych do złożenia ewentualnych uzupełnień i wyjaśnień.
6. Do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków musi nastąpić m.in. (zob. też konkretne zapisy umowy o dofinansowanie):
  - a. wykonanie pełnego zakresu rzeczowego projektu zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym projektu;
  - b. wypłacenie ostatniej transzy kredytu technologicznego;
  - c. udokumentowanie wykonania robót, dostaw i usług świadczące o ich realizacji zgodnie z Umową na ich wykonanie, odpowiednimi protokołami odbioru lub innymi dokumentami potwierdzającymi ich realizację;
  - d. zrealizowanie przez Beneficjenta pełnego zakresu finansowego projektu, co oznacza zrealizowanie przez Beneficjenta wszystkich płatności w ramach projektu, tj. poniesienie wydatków i pozyskanie dokumentów stanowiących podstawę uznania wydatków za kwalifikujące się do objęcia wsparciem w ramach projektu;
  - e. wdrożenie technologii i uruchomienie na tej podstawie wytwarzania założonych w projekcie nowych lub znacząco udoskonalonych w stosunku do dotychczas wytwarzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów, procesów lub usług;
  - f. złożenie do IOK wniosku Beneficjenta o płatność.

Za zakończenie realizacji Projektu uznaje się finansowe rozliczenie wniosku o płatność końcową, rozumianego jako dzień przelewu na rachunek bankowy beneficjenta - w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi przekazywane są środki lub jako dzień zatwierdzenia wniosku o płatność końcową – w pozostałych przypadkach.

Podstawy:

*Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (MIR, 2017 r.)*

Art. 2 ust. 23 Rozporządzenia komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. *uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.*

Art. 6 Rozporządzenia komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. *uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.*

## 20. Wydatki na realizację projektu

W tym punkcie wskazywana jest wielkość planowanych wydatków związanych z realizacją projektu, z podziałem m.in. na wydatki kwalifikowalne i wydatki niekwalifikowalne.

Pola w tym punkcie wypełniane są automatycznie na podstawie danych wprowadzonych przez wnioskodawcę w Harmonogramie rzeczowo-finansowym projektu.

### Ustalenie kwoty premii technologicznej

Kwota wnioskowanej premii technologicznej musi być wyliczona zgodnie z zasadami obowiązującymi dla poddziałania, w tym zgodnie z obowiązującą mapą pomocy regionalnej. Na wartość możliwej do uzyskania premii technologicznej mają wpływ przede wszystkim:

- wartość i rodzaj wydatków kwalifikowalnych,

- miejsce realizacji inwestycji i związana z nim intensywność pomocy,
- wielkość ewentualnej już otrzymanej pomocy na realizację inwestycji (informacje na ten temat podawane są w poprzednim punkcie wniosku).

W przypadku wydatków wymienionych w art. 10 ust. 5 Ustawy (zob. opis rodzajów wydatków we wcześniejszej części Instrukcji), intensywność pomocy zależy od miejsca realizacji projektu i wynosi (na podst. Rozporządzenia RM z dn. 30.06.2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020):

Województwa ( <i>regiony</i> )	Małe i mikro przedsiębiorstwa	Średnie przedsiębiorstwa
lubelskie, podkarpackie, podlaskie, warmińsko-mazurskie	70%	60%
kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, opolskie, pomorskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie; mazowieckie (podregiony: ciechanowsko-płocki, ostrołęcko-siedlecki, radomski, warszawskiego wschodni)	55%	45%
dolnośląskie, wielkopolskie, śląskie	45%	35%
mazowieckie (podregion warszawski zachodni)	40%	30%
mazowieckie (m. st. Warszawa) od 1.01.2018 r.	30%	20%

W przypadku wydatków wymienionych w art. 10 ust. 6 Ustawy, intensywność pomocy jest niezależna od miejsca realizacji projektu i wynosi 50%.

Wartość premii technologicznej nie może przekroczyć 6 mln zł.

W przypadku gdy sumaryczna kwota premii dla wydatków wymienionych w art. 10 ust. 5 i w art. 10 ust. 6 Ustawy przekracza limit 6 mln zł, wnioskodawca musi wprowadzić takie wartości w polach Wnioskowana część kwoty premii technologicznej dotycząca wydatków określonych w art. 10 ust. 5 Ustawy lub Wnioskowana część kwoty premii technologicznej dotycząca wydatków określonych w art. 10 ust. 6 Ustawy, aby sumaryczna wartość premii podawana w polu Wnioskowana całkowita kwota premii technologicznej nie przekraczała 6 mln zł. Wnioskowana kwota premii nie może przekroczyć dopuszczalnych limitów pomocy dla danej inwestycji natomiast wnioskodawca ma prawo wnioskować o dofinansowanie niższe niż maksymalna dopuszczalna wartość wynikająca z tych limitów.

Należy pamiętać, że kwota premii technologicznej wypłacanej po zakończeniu projektu będzie odnosiła się do rzeczywistych wartości wydatków poniesionych w ramach projektu oraz nie będzie mogła wzrosnąć w stosunku do kwoty przyznanej w umowie o dofinansowanie. Oznacza to w szczególności, że w przypadku gdy rzeczywiście poniesione wydatki projektu będą niższe od wartości założonych we wniosku o dofinansowanie, kwota wypłaconej premii również będzie odpowiednio niższa.

## 21. Źródła finansowania projektu

W tym punkcie należy wskazać źródła finansowania projektu.

W polu Kredyt technologiczny należy podać kwotę kredytu technologicznego zgodną z treścią uzyskanej przez wnioskodawcę promesy kredytu technologicznego lub warunkowej umowy kredytu technologicznego.

W kolejnych polach podaje się – w podziale na źródła finansowania – kwoty środków przeznaczonych na finansowanie udziału własnego w projekcie. Należy pamiętać, że:

- udział własny musi wynieść min. 25% kwoty wydatków kwalifikowalnych,
- udział własny nie może być finansowany ze źródeł stanowiących pomoc publiczną; ewentualne kredyty lub pożyczki przeznaczone na sfinansowanie udziału własnego muszą być udzielone na zasadach rynkowych.

Należy zwrócić uwagę na poniższe przepisy Ustawy:

Art. 10 ust. 3: Premia technologiczna przeznaczona na pokrycie wydatków, o których mowa w ust.



5, wraz z wszelką inną pomocą, w tym pomocą de minimis, udzielaną na pokrycie tych samych wydatków, oraz pomocą na tworzenie miejsc pracy w ramach inwestycji technologicznej, nie może przekroczyć limitów pomocy publicznej na inwestycję określonych dla mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy lub średniego przedsiębiorcy w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Art. 10 ust. 4. Premia technologiczna przeznaczona na pokrycie wydatków, o których mowa w ust. 6, wraz z wszelką inną pomocą, w tym pomocą de minimis, udzielaną na pokrycie tych samych wydatków, nie może przekroczyć 50% wartości tych wydatków.

Mówią one m.in. o tym, że w przypadku gdy wnioskodawca uzyskał już jakąś pomoc publiczną na planowany do realizacji projekt (może to dotyczyć również pomocy w ramach Specjalnej strefy ekonomicznej (SSE), pomniejsza ona kwotę możliwej do uzyskania premii technologicznej. Kwoty uzyskanej już pomocy należy wskazać w kolejnych polach. Należy również wskazać, których wydatków kwalifikowalnych związanych z projektem dotyczą podane kwoty pomocy.

W polu Opis powiązania projektu z innymi projektami wnioskodawcy należy podać informacje dotyczące powiązań projektu z innymi projektami w ramach tego samego programu operacyjnego i/lub innych programów operacyjnych. Należy opisać te powiązania, podać tytuł, datę złożenia wniosku dla powiązanych projektów, datę podpisania umowy/ów o dofinansowanie oraz źródła finansowania/dofinansowania. Jeżeli projekt nie jest powiązany z innymi projektami należy wpisać „Nie dotyczy”. W szczególności dotyczy to kwestii związanych ze wskazywanymi we wcześniejszych punktach kwotami już uzyskanej pomocy.

W związku z tym, że wartości w tym punkcie porównywane są z zaplanowanymi kwotami wydatków projektu, sugeruje się przed przejściem do wypełniania niniejszego punktu, wcześniejsze wypełnienie Harmonogramu rzeczowo-finansowego.

Wszelkie kwoty podaje się w złotych w wartościach netto.

## 22. Skwantyfikowane wskaźniki realizacji celów projektu

W punkcie należy wypełnić tabelę skwantyfikowanych wskaźników realizacji celów projektu. Wskaźniki określają mierzalne cele projektu opisane w sposób liczbowy. Określając wskaźniki projektu należy mieć na uwadze, że poziom ich osiągnięcia podlega weryfikacji i warunkuje wypłatę dofinansowania. **Poziom ten musi zostać utrzymany przez cały okres trwałości projektu**, a fakt jego utrzymania może być przedmiotem kontroli projektu prowadzonych w okresie trwałości. Wartości wskaźników muszą być zatem realne oraz możliwe do osiągnięcia i utrzymania przez wnioskodawcę.

### Wskaźniki produktu

Produkt należy rozumieć jako bezpośredni efekt realizacji projektu (rzeczy materialne lub usługi), mierzony konkretnymi wielkościami. W tabelę należy wpisać odpowiednie wartości dla planowanej do osiągnięcia wartości docelowej. Wskaźniki produktu mogą być podawane wyłącznie za lata, w których projekt jest realizowany – muszą być zatem zgodne z okresem realizacji projektu wskazanym we wniosku.

### Wskaźniki rezultatu

Rezultat należy rozumieć jako bezpośrednie (dotyczące wnioskodawcy) oraz natychmiastowe (mierzone po zakończeniu realizacji projektu lub jego części) efekty wynikające z dostarczenia produktu. Rezultat informuje o zmianach, jakie nastąpiły u wnioskodawcy bezpośrednio po zakończeniu projektu. Niektóre wskaźniki rezultatu mogą pojawić się w trakcie realizacji projektu (np. wzrost zatrudnienia). W przypadku wskaźnika rezultatu należy podać wartość bazową przed rozpoczęciem realizacji projektu (stan wskaźnika w przedsiębiorstwie wnioskodawcy) oraz wartość docelową po zakończeniu realizacji (stan wskaźnika po zakończeniu realizacji projektu). Rok dla wartości bazowej powinien być rokiem rozpoczęcia projektu, natomiast rok dla wartości docelowej to rok, w którym projekt będzie zakończony. W przypadku, gdy projekt rozpoczyna się na początku roku kalendarzowego, rokiem bazowym może być rok poprzedzający. W przypadku, gdy projekt kończy się pod koniec roku kalendarzowego, rokiem docelowym może być rok następny, o ile nie wskazano inaczej w dalszych wyjaśnieniach. W poniższej tabeli przedstawiono opis wskaźników stosowanych w poddziałaniu 3.2.2 PO IR. Lista wskaźników dla Poddziałania zawarta jest w

## Szczegółowym opisie osi priorytetowych PO IR.

Wskaźniki produktu na poziomie projektu	Opis wskaźnika	Uwagi
Liczba nabytych w ramach projektu środków trwałych	Wskaźnik ten określa liczbę planowanych do nabycia w ramach projektu środków trwałych.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. Wartość wskaźnika musi odpowiadać liczbie planowanych do nabycia w ramach projektu środków trwałych wymienionych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym.
Liczba wykonanych w ramach projektu środków trwałych	Wskaźnik ten określa liczbę planowanych do wykonania w ramach projektu środków trwałych.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. Wartość wskaźnika musi odpowiadać liczbie planowanych do wykonania w ramach projektu środków trwałych wymienionych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym.
Liczba nabytych w ramach projektu wartości niematerialnych i prawnych	Wskaźnik ten określa liczbę planowanych do nabycia w ramach projektu wartości niematerialnych i prawnych.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. Wartość wskaźnika musi odpowiadać liczbie planowanych do nabycia w ramach projektu wartości niematerialnych i prawnych wymienionych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym.
Liczba nabytych w ramach projektu studiów, ekspertyz, koncepcji i projektów technicznych	Wskaźnik ten określa liczbę planowanych do nabycia w ramach projektu wydatków, o których mowa w art. 10 ust. 6 ustawy.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. Wartość wskaźnika musi odpowiadać liczbie planowanych do nabycia w ramach projektu studiów, ekspertyz, koncepcji i projektów technicznych wymienionych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym.
Wskaźniki produktu na poziomie poddziałania	Opis wskaźnika	Uwagi
Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	Wskaźnik ten określa liczbę przedsiębiorstw, które otrzymają wsparcie w wyniku realizacji projektu.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. W związku z tym, że beneficjentem projektu jest jedno przedsiębiorstwo, wartość docelowa wskaźnika wynosi 1 i wypełniana jest automatycznie.  Wnioskodawca nie opisuje metodyki wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźnika.
Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	Wskaźnik ten określa liczbę przedsiębiorstw, które otrzymają dotację w wyniku realizacji projektu.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. W związku z tym, że beneficjentem projektu jest jedno przedsiębiorstwo, wartość docelowa wskaźnika wynosi 1 i wypełniana jest automatycznie.  Wnioskodawca nie opisuje metodyki wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźnika.
Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)	Wskaźnik ten określa liczbę przedsiębiorstw, objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. W związku z tym, że beneficjentem projektu jest jedno przedsiębiorstwo, wartość docelowa wskaźnika wynosi 1 i wypełniana jest automatycznie.  Wnioskodawca nie opisuje metodyki wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanej

		wartości wskaźnika.
Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R	Wskaźnik ten określa liczbę przedsiębiorstw, wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. W związku z tym, że beneficjentem projektu jest jedno przedsiębiorstwo, wartość docelowa wskaźnika wynosi 1 i wypełniana jest automatycznie.  Wnioskodawca nie opisuje metodyki wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźnika.
Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji	Wskaźnik ten określa liczbę przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. W związku z tym, że beneficjentem projektu jest jedno przedsiębiorstwo, a każdy projekt musi obligatoryjnie spełnić kryterium „Projekt ma pozytywny wpływ na realizację zasady zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013”, wartość docelowa wskaźnika wynosi 1 i wypełniana jest automatycznie.  Wnioskodawca nie opisuje metodyki wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźnika.
Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	Wskaźnik ten określa planowaną wielkość inwestycji prywatnych, dla których uzupełnienie stanowi dofinansowanie, przy uwzględnieniu już uzyskanej pomocy.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „PLN”. Wartość docelowa wskaźnika wypełniana jest automatycznie jako różnica pomiędzy całkowitą wartością projektu, a dofinansowaniem, w tym dofinansowaniem już uzyskanym z innych źródeł.  Wnioskodawca nie opisuje metodyki wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźnika.
Wskaźniki rezultatu bezpośredniego na poziomie projektu	Opis wskaźnika	Uwagi
Liczba wdrożonych wyników prac B+R	W poddziałaniu 3.2.2 PO IR wskaźnik ten określa liczbę nowych technologii wdrażanych w ramach projektu.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. W związku z tym, że zakłada się wdrożenie jednej technologii w ramach danego projektu, parametry wskaźnika wypełniane są automatycznie  Wnioskodawca nie opisuje metodyki wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanej wartości wskaźnika.
Liczba wprowadzonych innowacji produktowych	W poddziałaniu 3.2.2 PO IR wskaźnik ten określa liczbę nowych lub udoskonalonych towarów lub usług będących efektem wdrożenia technologii w rozumieniu ich typu (rodzaju, modelu) nie zaś liczby egzemplarzy jednego rodzaju produktu. Liczba ta stanowi wartość docelową wskaźnika.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „szt.”. Wartość docelowa musi być spójna z ilością pozycji podanych w rozdziale „Opis rezultatów projektu (nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług)”.  Wartość ta może zostać zmodyfikowana podczas oceny np. w przypadku zakwestionowania, że dany towar/usługa może być uznana za efekt wdrożenia technologii.
Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	Wskaźnik ten określa wzrost zatrudnienia ogółem/kobiet/	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „EPC”*. Należy dodatkowo opisać metodykę wyliczenia wskaźnika oraz sposobu weryfikacji osiągnięcia

O/K/M [EPC]	mężczyzn w ujęciu EPC (ekwiwalent pełnego czasu pracy) w ramach realizacji projektu i bezpośrednio wynikająca z jego realizacji. Liczba ta stanowi wartość docelową wskaźnika.	zaplanowanych jego wartości. Wartość wskaźnika nie ma bezpośredniego wpływu na punktację projektu.
Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów	Wskaźnik ten określa planowaną wielkość przychodów ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych towarów lub usług. Liczba ta stanowi wartość docelową wskaźnika.	Wartość bazowa: 0. Jednostka miary: „PLN”. Jako wartość docelową należy podać dane za okres 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu lub za pełny rok kalendarzowy po zakończeniu realizacji projektu. Należy dodatkowo opisać metodykę wyliczenia wskaźnika oraz sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanych jego wartości.

\* Wartości EPC należy wyliczać zgodnie z wytycznymi GUS zamieszczonymi w objaśnieniach do formularza PNT-01 lub PNT-01/s). Poniżej zamieszczono treść objaśnień.

*„Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) lub osobo-lata są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności B+R. Miernik ten pozwala na uniknięcie przeszacowania liczby personelu B+R, wynikającego z faktu, że wiele osób związanych z tą działalnością część swojego czasu pracy przeznaczają na zajęcia inne niż B+R, takie jak np.: zajęcia dydaktyczne ze studentami, praca administracyjna, służba zdrowia, kontrola jakości itp., a część osób pracuje w wymiarze mniejszym niż pełny etat bądź rozpoczyna pracę w danej instytucji lub rezygnuje z niej w trakcie roku kalendarzowego. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. Zatrudnienie w działalności B+R w ekwiwalentach pełnego czasu pracy należy ustalić na podstawie proporcji czasu przepracowanego przez poszczególnych pracowników w ciągu roku sprawozdawczego przy pracach B+R do pełnego czasu pracy obowiązującego w danej instytucji na danym stanowisku pracy, posługując się przy tym następującymi przykładami:*

*1) pracownik pracujący na całym etacie poświęcający w ciągu roku sprawozdawczego na działalność B+R:*

*a) 90 % lub więcej ogólnego czasu pracy - 1,0 EPC,*

*b) 75 % ogólnego czasu pracy - 0,75 EPC,*

*(w zaokrągleniu: 0,8),*

*c) 50 % ogólnego czasu pracy - 0,5 EPC;*

*2) pracownik pracujący na 0,5 etatu i poświęcający na działalność B+R:*

*a) 90 % lub więcej swojego ogólnego czasu pracy - 0,5 EPC,*

*b) 50 % swojego ogólnego czasu pracy - 0,25 EPC*

*(w zaokrągleniu: 0,3);*

*3) pracownik pracujący w danej jednostce w roku sprawozdawczym przez 6 miesięcy na całym etacie i poświęcający 90 % lub więcej swojego ogólnego czasu pracy na działalność B+R - 0,5 EPC;*

*4) osoba wykonująca prace B+R na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło – pełny, faktyczny czas pracy w roku sprawozdawczym z wszystkich umów, podany jako odpowiedni ułamek rocznego czasu pracy.*

*Przy wyliczaniu EPC nie należy odejmować urlopów wypoczynkowych, absencji chorobowej oraz innych nieobecności usprawiedliwionych (poza urlopami bezpłatnymi i urlopami wychowawczymi trwającymi nieprzerwanie powyżej 3 miesięcy).*

*W przypadku braku odpowiedniej ewidencji dopuszcza się możliwość zastosowania szacunków w oparciu o wielkość nakładów osobowych.”*

### **Wskaźniki rezultatu potwierdzające pozytywny wpływ projektu na środowisko.**

Dodatkowo wnioskodawca zobowiązany jest samodzielnie dobrać dodatkowe wskaźniki, dotyczące pozytywnego wpływu na środowisko powiązane z aspektami środowiskowymi wymienionymi w punkcie 17 wniosku pt. „Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi Unii Europejskiej wymienionymi w art. 7 i 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013”. Zgodnie z opisem kryterium „Projekt ma pozytywny wpływ na realizację zasady zrównoważonego

rozwoju, o której mowa w art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013”:

- *Warunkiem przyznania punktu w tym kryterium jest odzwierciedlenie wybranych aspektów środowiskowych projektu we wskaźnikach i szczegółowe uzasadnienie wyboru i sposobu wyliczenia każdego wskaźnika.*
- *Beneficjent może sam określić wskaźniki potwierdzające pozytywny wpływ na środowisko lub wybrać je ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK stanowiąca załącznik nr 1 do Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020). Należy pamiętać, że wskaźniki mają być monitorowane i raportowane w części sprawozdawczej wniosku o płatność.*

Należy wprowadzić dodatkowe wskaźniki, inne niż wskaźniki podane we wzorze formularza wniosku, które odnoszą się będą do aspektów środowiskowych wskazanych przez wnioskodawcę w punkcie 17 wniosku „Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi Unii Europejskiej wymienionymi w art. 7 i 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013”. W przypadku tych wskaźników istnieje obowiązkowy wymóg uzasadnienia wyboru każdego ze wskaźników oraz opisanie metodyki ich wyliczenia i sposobu weryfikacji osiągnięcia zaplanowanych wartości wskaźników. Opis przyjętej metodyki i sposobu weryfikacji powinny być tak przygotowane aby umożliwić monitorowanie założonych wartości wskaźnika na dzień zakończenia realizacji inwestycji technologicznej lub najpóźniej rok po jej zakończeniu.

Wskaźniki muszą być tak skonstruowane, aby na podstawie danych można było obiektywnie określić ich poziom bazowy oraz poziom docelowy. Wnioskodawca podając wskaźniki musi określić, na podstawie jakich danych, wg jakiej formuły i przy jakich założeniach je skonstruował. Wskaźniki muszą odzwierciedlać specyfikę projektu i jego rezultaty. Założone wartości wskaźników muszą być realne i adekwatne do założeń projektu.

Wskaźniki powinny być tak dobrane aby możliwe było zweryfikowanie ich wartości bezpośrednio u wnioskodawcy. Nie jest dopuszczalne przyjęcie takiego wskaźnika lub metodyki, która wymagałaby weryfikacji wartości wskaźnika u podmiotów trzecich (np. u odbiorców towarów wytwarzanych w wyniku realizacji projektu).

Brak wskazania przez wnioskodawcę co najmniej jednego poprawnie opisanego wskaźnika oraz brak obiektywnego uzasadnienia wyboru wskaźników i opisu metodyki jego wyliczenia i sposobu weryfikacji (w szczególności brak mierzalnych jednostek miary, obiektywnych i weryfikowalnych wartości bazowych i docelowych) nie pozwoli na potwierdzenie spełnienia powyższego kryterium a także może nie pozwolić na potwierdzenie spełnienia kryterium „*Wskaźniki projektu są obiektywnie weryfikowalne i odzwierciedlają założone cele projektu*”.

#### **Przykłady:**

Poniżej przedstawiono przykłady kilku wskaźników środowiskowych. Należy jednak pamiętać, że dobór i konstrukcja konkretnego wskaźnika zależy od specyfiki danego projektu, a każdy wskaźnik analizowany jest w odniesieniu do pozostałej treści wniosku i specyfiki projektu. Dobór wartości bazowych i docelowych wskaźników również zależy od specyfiki konkretnego projektu i przyjętych założeń. Poniższe wyjaśnienia mają zastosowanie dla niniejszego konkursu.

Przykład 1: W wyniku projektu będzie wytwarzane urządzenie, którego podstawowa funkcja będzie bezpośrednio związana z ochroną środowiska (np. urządzeniem tym będzie kolektor słoneczny lub system oczyszczania spalin).

Powyższy efekt może zostać przypisany do aspektu środowiskowego „*Powstanie produkt/usługa, którego funkcja będzie miała bezpośredni pozytywny związek z ochroną środowiska (np. ograniczenia zużycia energii elektrycznej/wody, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, ograniczenia zużycia substancji szkodliwych dla środowiska)*”). W uzasadnieniu należy przedstawić informacje potwierdzające, że funkcja produktu jest bezpośrednio związana z ochroną środowiska opisaną w tym aspekcie środowiskowym.

Wskaźnik może potwierdzać fakt rozpoczęcia wytwarzania towaru (urządzenia) spełniającego

wybrany aspekt środowiskowy: wartością bazową wskaźnika może być w takiej sytuacji wartość 0, która wskazuje, że urządzenia nie są produkowane przed rozpoczęciem projektu, a wartością docelową – wartość 1, która wskazuje na wystąpienie aspektu środowiskowego w wyniku uruchomienia wytwarzania tego urządzenia.

Osiągnięcie wskaźnika może zostać potwierdzone np. poprzez dostarczenie przez wnioskodawcę opinii jednostki naukowej potwierdzającej, że wytworzony rezultat spełnia założone cele.

Przykład 2: W wyniku projektu będzie wytwarzany towar, który po zakończeniu okresu użytkowania będzie mógł być poddany ponownemu wykorzystaniu np. w procesie recyklingu lub znacząca część jego elementów będzie mogła być poddana temu procesowi.

Powyższy efekt może zostać przypisany do aspektu środowiskowego „*Powstanie produkt, który po zakończeniu cyklu życia będzie mógł być przynajmniej częściowo przetworzony*”. W uzasadnieniu należy wyjaśnić w jaki sposób towar spełnia ten aspekt, wskazać i wyjaśnić które elementy mogą podlegać recyklingowi, z podaniem rodzaju materiału i przewidywanego sposobu recyklingu. Należy opisać w jaki sposób towar będzie mógł być przygotowany do recyklingu (np. czy konieczny jest demontaż w wyspecjalizowanym punkcie).

Wskaźnik dla tego aspektu może np. określać procentowy skład materiałów w produktach stanowiących rezultat projektu, które mogą być poddane ponownemu wykorzystaniu np. w procesie recyklingu – wnioskodawca może określić jaki procent produktu (np. wagowo) stanowią tego typu materiały. W takim przypadku jako wartość docelową można przyjąć wartość procentową danego materiału np. w ogólnej masie rezultatu, zaś jako wartość bazową – wartość 0, co wynika z faktu, że wskaźnik dotyczy cech produktu wcześniej nie produkowanego. (Innym możliwym rozwiązaniem jest porównanie jaki procent produktu (np. wagowo) stanowią tego typu materiały w stosunku do zbliżonych produktów już wcześniej produkowanych przez wnioskodawcę). Wnioskodawca powinien przedstawić informacje i założenia, na podstawie których przeprowadził wyliczenia, a ekspert oceniający projekt analizuje m.in. poprawność wyliczeń i przyjętych założeń.

Należy jednak wziąć pod uwagę, że proces odzyskiwania surowców powinien być ekonomicznie i środowiskowo uzasadniony. W sytuacji np. gdy korzyści środowiskowe z recyklingu danego elementu będą niewspółmierne z kosztami środowiskowymi jakie na ten proces trzeba ponieść (gdy np. sam proces odzyskiwania jest znacząco szkodliwy dla środowiska) lub gdy proces ten jest w praktyce ekonomicznie nieuzasadniony, wskaźnik może zostać zakwestionowany.

Osiągnięcie wskaźnika może zostać potwierdzone np. poprzez dostarczenie przez wnioskodawcę opinii jednostki naukowej potwierdzającej, że skład procentowy produktów stanowiących rezultat projektu jest zgodny z założeniami.

Przykład 3: Część odpadów powstających podczas produkcji towaru stanowiącego rezultat projektu będzie mogła być przetworzona.

Powyższy efekt może zostać przypisany do aspektu środowiskowego „*Zostanie zredukowana ilość odpadów lub część odpadów powstających podczas produkcji będzie mogła być przetworzona*”. W uzasadnieniu należy wyjaśnić np. jakie materiały zastosowane do produkcji mogą zostać w postaci odpadu produkcyjnego wykorzystane ponownie lub mogą zostać przetworzone.

Wartością bazową wskaźnika może być w takiej sytuacji wartość 0, a wartością docelową – oszacowany procent (np. wagowo) odpadów, który można ponownie wykorzystać lub przetworzyć. (Innym możliwym rozwiązaniem jest porównanie jaki procent produktu (np. wagowo) stanowią tego typu materiały w stosunku do zbliżonych produktów już wcześniej produkowanych przez wnioskodawcę). Wnioskodawca powinien przedstawić informacje, na podstawie których przeprowadził szacunki (np. określić jakie odpady powstają podczas produkcji i które z nich mogą zostać ponownie wykorzystane lub przetworzone). Ewentualnie w przypadku trudności w określeniu konkretnych wartości procentowych, wartością docelową może być wartość 1 wskazująca na możliwość wykorzystania części odpadów. W takim przypadku należy wskazać, które konkretnie odpady będą mogły być ponownie wykorzystane lub przetworzone i wskazać przewidywaną przybliżoną ich ilość. Ekspert oceniający projekt analizuje m.in. poprawność wyliczeń

i przyjętych założeń.

Proces odzyskiwania surowców powinien być ekonomicznie i środowiskowo uzasadniony. W sytuacji np. gdy korzyści środowiskowe z procesu odzyskiwania danego surowca będą niewspółmierne z kosztami środowiskowymi jakie na ten proces trzeba ponieść (gdy np. sam proces odzyskiwania jest znacząco szkodliwy dla środowiska) lub gdy ilość możliwych do odzyskania surowców jest znacząco niewielka lub gdy proces ten jest w praktyce ekonomicznie nieuzasadniony, wskaźnik może zostać zakwestionowany.

Osiągnięcie wskaźnika może zostać potwierdzone np. poprzez dostarczenie przez wnioskodawcę opinii jednostki naukowej potwierdzającej, że założony procent odpadów produkcyjnych może zostać poddany przetworzeniu.

Przykład 4: W wyniku realizacji projektu będzie wytwarzane urządzenie, które do uzyskania tych samych efektów będzie zużywało mniej energii (lub np. wody) niż inne produkowane dotychczas urządzenia.

Powyższy efekt może zostać przypisany do aspektu środowiskowego „*Powstanie produkt/usługa, którego funkcja będzie miała bezpośredni pozytywny związek z ochroną środowiska (np. ograniczenia zużycia energii elektrycznej/wody, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, ograniczenia zużycia substancji szkodliwych dla środowiska)*”. W uzasadnieniu należy wyjaśnić w jaki sposób towar spełnia ten aspekt, w tym m.in. porównać go z parametrami innych urządzeń dostępnych na rynku oraz wyjaśnić sposób porównania (jakie parametry są porównywane, przy jakich założeniach).

Wartością bazową wskaźnika może być w takiej sytuacji informacja o zużyciu energii przez typowe urządzenia (które wskazano w uzasadnieniu, i których wybór uzasadniono), a wartością docelową – oszacowane zużycie energii przez urządzenie stanowiące rezultat projektu do wytworzenia tych samych efektów. Wnioskodawca powinien w takiej sytuacji przedstawić informacje, na podstawie których przeprowadził szacunki, a ekspert oceniający projekt analizuje m.in. poprawność wyliczeń i przyjętych założeń.

Osiągnięcie wskaźnika może zostać potwierdzone np. poprzez dostarczenie przez wnioskodawcę opinii jednostki naukowej potwierdzającej, że wartość zużycia energii przez produkowane urządzenia jest zgodna z założeniami.

Przykład 5: Wdrażana technologia (proces produkcyjny) będzie zużywała mniej energii lub surowców do wytworzenia rezultatów niż przy zastosowaniu dotychczas stosowanych technologii typowych.

Powyższy efekt może zostać przypisany do aspektu środowiskowego „*Ograniczone zostanie zużycie energii i/lub surowców wykorzystywanych w procesie produkcyjnym*”. W uzasadnieniu należy wyjaśnić w jaki sposób stwierdzono spełnienie tego aspektu, tj. w jaki sposób na podstawie jakich założeń i parametrów porównano procesy produkcyjne. Spadek może wynikać również np. z zastosowania procesu produkcyjnego wykorzystującego energooszczędne urządzenia, których zastosowanie ma bezpośredni związek z wynikiem ze specyfiki technologii lub jest bezpośrednio związane z procesem uruchomienia wytwarzania rezultatów.

Wartością bazową wskaźnika może być w takiej sytuacji oszacowane zużycie energii przy stosowaniu typowych procesów i urządzeń, a wartością docelową – oszacowane zużycie energii przy stosowaniu urządzeń planowanych do nabycia w ramach projektu. Wnioskodawca powinien w takiej sytuacji przedstawić informacje, na podstawie których przeprowadził szacunki, a ekspert oceniający projekt analizuje m.in. poprawność wyliczeń i przyjętych założeń.

Osiągnięcie wskaźnika może zostać potwierdzone np. poprzez dostarczenie przez wnioskodawcę opinii jednostki naukowej potwierdzającej, że wartość zużycia energii w procesie produkcyjnym jest zgodna z założeniami.

**Przykład 6:** Produkt stanowiący rezultat projektu (np. urządzenie, narzędzie) ma możliwość wielokrotnego wykorzystania w przeciwieństwie do podobnych dotychczas wytwarzanych produktów lub w przeciwieństwie do nich może być niewielkim kosztem naprawiony.

Powyższy efekt może zostać przypisany do aspektu środowiskowego „*Powstanie produkt oznaczający się wydłużonym cyklem życia poprzez jego opłacalną naprawę lub możliwość wielokrotnego użycia*”. W uzasadnieniu należy wyjaśnić w jaki sposób stwierdzono spełnienie tego aspektu.

Wartością bazową wskaźnika może być w takiej sytuacji wartość 0, a wartością docelową – wartość 1, która wskazuje na wystąpienie aspektu środowiskowego. Wnioskodawca powinien w takiej sytuacji przedstawić informacje, na podstawie których stwierdził różnicę pomiędzy proponowanym produktem, a produktami z nim porównywanymi, która ma wpływ na spełnienie tego aspektu środowiskowego, a ekspert oceniający projekt analizuje m.in. poprawność wyliczeń i przyjętych założeń, w tym reprezentatywność dla danej branży wskazanych przez wnioskodawcę produktów, z którymi porównywany jest rezultat projektu.

Osiągnięcie wskaźnika może zostać potwierdzone np. poprzez dostarczenie przez wnioskodawcę opinii jednostki naukowej poświadczającej, że wytworzony rezultat spełnia założone cele.

**Przykład 7:** Wnioskodawca planuje wdrożenie częściowego zasilania hali produkcyjnej energią odnawialną poprzez zakup paneli fotowoltaicznych.

Powyższy efekt może zostać przypisany do aspektu środowiskowego „*Projekt odznacza się wysoką środowiskową wartością dodaną, rozumianą jako ograniczenie obciążenia środowiska lub pozytywne oddziaływanie na nie, w tym: usuwanie, zapobieganie, łagodzenie, zanieczyszczeń uwolnionych do środowiska, naprawę szkód ekologicznych lub korzystanie z zasobów naturalnych w bardziej efektywny i zrównoważony sposób*”. W uzasadnieniu należy wyjaśnić w jaki sposób zostanie spełniony ten aspekt, tj. przedstawić jakiego rodzaju, w jakiej liczbie i gdzie zostaną w tym przypadku zastosowane panele fotowoltaiczne oraz jaka jest przewidywana moc zastosowanych paneli.

W związku z tym, że wydatek ten nie jest bezpośrednio związany z realizacją inwestycji technologicznej (wdrożeniem technologii, uruchomieniem wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług), nie może on być uznany za wydatek kwalifikowalny. Wnioskodawca powinien zatem wskazać ten wydatek projektu we wniosku jako wydatek niekwalifikowalny.

Wartością bazową wskaźnika może być w takiej sytuacji wartość 0, a wartością docelową – wartość 1, która wskazuje na wystąpienie aspektu środowiskowego.

Osiągnięcie wskaźnika może zostać potwierdzone np. poprzez dostarczenie przez wnioskodawcę opinii jednostki naukowej potwierdzającej, że wartość zużycia energii w procesie produkcyjnym jest zgodna z założeniami.

#### **IV. Załączniki do wniosku o dofinansowanie**

##### **1. Dokument rejestrowy wnioskodawcy (...)**

W przypadku gdy wnioskodawca jest współnikiem spółki cywilnej, do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć poświadczoną przez wnioskodawcę za zgodność z oryginałem kopię Umowy spółki cywilnej w aktualnym brzmieniu.

W przypadku, gdy wnioskodawcą jest spółka kapitałowa w organizacji, należy załączyć kopię umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo kopię statutu spółki akcyjnej. Treść umowy/statutu musi być aktualna na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie w BGK; dokumenty te muszą być sporządzone w formie notarialnej, zgodnie z wymogami stawianymi przez Kodeks Spółek Handlowych.

Jeżeli wnioskodawca jest zarejestrowaną: spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, spółką jawną,



spółką akcyjną, spółką komandytową, spółką komandytowo-akcyjną lub osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, a dane wnioskodawcy dostępne są w ogólnodostępnych rejestrach, dokumentu rejestrowego nie załącza się.

## 2. Kopia promesy kredytu technologicznego lub warunkowej Umowy kredytu technologicznego z banku kredytującego

Należy załączyć poświadczoną przez wnioskodawcę za zgodność z oryginałem kopię promesy kredytu technologicznego lub warunkowej Umowy kredytu technologicznego z banku kredytującego.

Dokumenty powyższe powinny zawierać wskazanie, że zostały one wydane/zawarte na podstawie pozytywnej oceny zdolności kredytowej na potrzeby inwestycji technologicznej (zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej przyznawanie promesy kredytu technologicznego oraz zawarcie warunkowej umowy kredytu technologicznego przez bank kredytujący uzależnione jest od posiadania zdolności kredytowej, niezbędnej dla udzielenia kredytu technologicznego).

## 3. Informacja o danych kontaktowych banku kredytującego.

Wnioskodawca wypełnia w Generatorze Formularz informacji danych kontaktowych banku kredytującego, który wystawił promesę kredytu technologicznego lub warunkowej Umowy kredytu technologicznego. Mogą być one wykorzystywane przez BGK przy obsłudze projektu. Dane te wnioskodawca otrzymuje od Banku kredytującego.

## 4. Biznesplan projektu

Biznesplan projektu powinien zawierać (ujęte w zwięzły sposób) następujące informacje:

- opis dotychczasowej działalności wnioskodawcy;
- opis i cel projektu;
- informacje o adresie miejsca realizacji inwestycji;
- opis procesu produkcyjnego lub świadczenia usług, który będzie realizowany w wyniku projektu;
- analizę finansową przedsięwzięcia, uwzględniającą planowane nakłady inwestycyjne i źródła ich finansowania oraz przewidywane efekty ekonomiczne (ilościowe i jakościowe);
- analizę opłacalności projektu inwestycyjnego (wskaźniki efektywności ekonomicznej inwestycji);
- zakres rzeczowy projektu;
- zwięzłą analizę rynku produktów lub usług powstałych w wyniku zrealizowania projektu oraz konkurencji na tym rynku;
- strategię marketingową.

## 5. Analiza zgodności projektu z polityką ochrony środowiska – wybrane zagadnienia

Poniżej podano sposób wypełniania formularza „Analiza zgodności projektu z polityką ochrony środowiska – wybrane zagadnienia”

### Pkt 1. Zgodność projektu z polityką ochrony środowiska

Należy w zwięzły sposób opisać w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów polityki ochrony środowiska, a w tym w zakresie dotyczącym zmian klimatu, opisanych we właściwych dokumentach strategicznych oraz w jaki sposób uwzględniono przedmiotowe cele w danym projekcie.

#### *Uwagi pomocnicze w odniesieniu do aspektów klimatycznych*

Należy opisać, w jaki sposób realizacja projektu wpisuje się w cele klimatyczne określone w Strategii Europa 2020, przy czym różne projekty w różnym stopniu i zakresie mogą przyczyniać się do wskazanych poniżej celów.

Cele unijnej Strategii Europa 2020 w odniesieniu do zmian klimatu i związanego z zagadnieniami

klimatycznymi zrównoważonego wykorzystania energii zostały sformułowane w odniesieniu do stanu na rok 2020 w sposób następujący:

- Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20 % w stosunku do poziomu z 1990 r. (lub nawet o 30 %, jeśli warunki będą sprzyjające).
- Osiągnięcie 20% poziomu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
- Wzrost efektywności energetycznej o 20 %.

W przypadku Polski realizacja celu klimatycznego dotyczącego udziału energii odnawialnej będzie polegała na konieczności osiągnięcia w bilansie energii finalnej brutto poziomu 15% z OZE w 2020 r.

Polska w związku z przyjętym w pakiecie energetyczno-klimatycznym poziomem odniesienia z 2005 r., powinna do 2020 r. zredukować emisję gazów cieplarnianych w systemie handlu uprawnieniami do emisji EU ETS (ETS - Emission Trading Scheme) o 21%, natomiast w obszarze non-ETS Polska będzie mogła zwiększyć emisje o 14% w 2020 r. w stosunku do 2005 r.

Realizując Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”. Poprawa efektywności energetycznej, następuje poprzez zmniejszenie energochłonności gospodarki w drodze m.in. rozwijania wysokosprawnej kogeneracji i ciepłownictwa, budownictwa efektywnego energetycznie, edukacji i warunków dla działań proefektywnościowych przez osoby prywatne.

#### Pkt 2. Przystosowanie się do zmian klimatu i łagodzenie zmian klimatu

Należy wyjaśnić, w jaki sposób uwzględniono w projekcie zagrożenia związane ze zmianą klimatu, kwestie dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporność na klęski żywiołowe. Może to dotyczyć:

- wdrażanej technologii (np. jej szczególnych cech, stosowanych surowców, etc.) istotnych z punktu widzenia ww. zagadnień,
- towarów, procesów lub usług, których wytwarzanie/ wykonywanie będzie możliwe dzięki wdrożeniu nowej technologii (np. pomagających zapobiegać, zmniejszać lub usuwać skutki zmian klimatu, klęsk żywiołowych, posiadających cechy zwiększające odporność na ww. zmiany, etc.)
- sposobu realizacji projektu,
- wybranych pozycji harmonogramu (urządzeń, budowli) i ich szczególnych cech, istotnych z punktu widzenia ww. zagadnień (np. dodatkowe zabezpieczenia przed powodziami uniemożliwiające przedostanie się materiałów niebezpiecznych do wód gruntowych, mocniejsze konstrukcje hal odporne na wichury, etc.).

#### 6. Oświadczenie koordynatora Krajowego Klastra Kluczowego

Wystawione przez koordynatora Krajowego Klastra Kluczowego oświadczenie powinno zawierać informację o tym, że wnioskodawca należy do KKK oraz datę (dzień miesiąc i rok), od której wnioskodawca jest członkiem KKK. Oświadczenie powinno być opatrzone datą wystawienia oraz podpisane przez koordynatora KKK.

#### 7. Szkic sytuacyjny i skumulowane zestawienie kosztów dot. robót budowlanych lub nieruchomości

W przypadku, gdy projekt zakłada budowę/rozbudowę lub zakup nieruchomości zabudowanej lub niezabudowanej (np. hali produkcyjnej) należy przedstawić:

- szkic sytuacyjny planowanych do budowy lub zakupu budynków, budowli lub nieruchomości (np. plan hali, plan nieruchomości niezabudowanej); szkic powinien zawierać:
  - w przypadku budynku, budowli:
    - informacje na temat rozkładu i powierzchni poszczególnych pomieszczeń z podaniem ich przeznaczenia (np. pomieszczenie produkcyjne, magazyn surowców, magazyn produktów gotowych, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie biurowe, itp.)
    - wskazanie, które pomieszczenia są we wniosku uwzględnione jako kwalifikowane, a które jako niekwalifikowane;

- w przypadku nieruchomości zabudowanej lub niezabudowanej:
  - informacje na temat obszarów nieruchomości wraz z podaniem ich przeznaczenia (np. parkingi, drogi, itp.);
  - wskazanie, które obszary są we wniosku uwzględnione jako kwalifikowane, a które jako niekwalifikowane;
- informacje na temat rozlokowania poszczególnych urządzeń/maszyn lub innych obiektów, związanych z projektem i planowanych do umieszczenia w danym budynku, budowli lub nieruchomości;
- zestawienie przedstawiające skumulowane koszty robót budowlanych lub zakupu nieruchomości (np. hali):
  - uwzględniające podział wynikający z ww. szkiców, dotyczący części budynku, budowli lub nieruchomości (np. produkcyjnej, magazynowej, biurowej, socjalnej, itd.);
  - uwzględniające podział na koszty kwalifikowane i niekwalifikowane;
  - zawierające wyjaśnienie sposobu podziału na koszty kwalifikowane i niekwalifikowane
  - zgodny z kwotami podanymi we wniosku o dofinansowanie (wartość całkowita, podział na część kwalifikowaną i niekwalifikowaną).

## V. Deklaracja wnioskodawcy

Ostatnim elementem formularza wniosku jest lista deklaracji. Wnioskodawca podpisując Oświadczenie o złożeniu wniosku w Generatorze wniosków potwierdza zgodność deklaracji ze stanem faktycznym na dzień złożenia wniosku w Generatorze oraz na dzień podpisania Oświadczenia.

## VI. Podpis wnioskodawcy

Po wypełnieniu wniosku o dofinansowanie i jego złożeniu poprzez Generator Wniosków o Dofinansowanie, wniosek należy wydrukować i podpisać. Jako Datę wypełnienia, Generator automatycznie wstawia datę złożenia wniosku w Generatorze. Ponadto wnioskodawca podpisuje i składa w sposób określony w Regulaminie Konkursu Oświadczenie o złożeniu wniosku w Generatorze wniosków (lub Oświadczenie o uzupełnieniu wniosku w Generatorze wniosków – o ile dotyczy). Sposób podpisania powinien być zgodny z opisem sposobu podpisywania dokumentów w rozdziale Ogólne informacje o sposobie przygotowywania Wniosku o dofinansowanie niniejszej instrukcji.